

Brassói Lapok

XXIX. évfolyam

161. szám

ELOFIZETESI ÁRAK. Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegeoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegeoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi július 19

Tisztuló vizek zavarása

Irtó: KACSO SÁNDOR

Kevés vigasztaló jelenséget láttunk eddig kisebbségi politikai életünkben. Ha őszinték akarunk lenni, akkor azt kell mondanunk, hogy nem is igen láttunk. Tegyük igazat azoknak is, akik nagy előszeretettel azt szepítik hangoztatni, hogy minden baj, nyomorúság, elesettség oka abban a többségi nemzetben van, amely úgy akar élni, hogy a mi életvedveinket szívja el. Sulyos kijelentés ez, de azért igaz, legföljebb annyi enyhítésre szorul, hogy nem a „nemzet” az, amelyik ezt teszi velünk, hanem annak mindenkori kör-mányai.

Igazat adunk ennek a véleménynek is. Lehetjük megalkuvás nélkül, mert nem akadhatunk Erdélyben és egész Romániában emberek, akik ne tudnák és ne ismernék be azt, hogy minden kormányval szemben mi vittük mindig a legerősebb harcot. Mindegy, hogy ezt miért és hogyan mertük. Mertük. Lehet, hogy földrajzi adottságaink könnyebbek voltak s azért mertük. Ezen most nem akarunk vitázni. De az a tény, hogy mindig mertünk, jogot és felhatalmazást ad nekünk annak a megállapítására is, hogy a bajnak, nyomorúságnak és elesettségnek volt más tényezője is. Ezen sem érdemes ma már vitázni, mert hivatottak is tényként szögezték le: a küzdelmek első sorába állott, vagy inkább került magyar korszaklányak nem voltak világos, elérhető célkitűzései. Csak hangos íráisai voltak, csak kesergése volt. Aggodalomtól, félelemtől és fájdalomtól elfátyolosodott szemekkel nem tudott előre nézni, csak a régi igéket, jelszavakat ismételtetni állandóan. Nem akar vád lenni ez, hanem csak megállapítás. És ez a megállapítás időszerű és hasznos is akkor, amikor végre olyan jelenségre lehet rámutatni, amelyek reményeket ajazzanak föl, amelyek határozott, félre nem ismerhető jelként mutatnak arra, hogy végre tisztul a látás. Végre látszanak elérhető célok. És végre közvélemény van, amely azokat az elérhető célokat elérendő céloknak látja.

Hálátlanság lenne rá nem mutatni arra, hogy „az egyszerű igazságok” tételét a kisebbségi köztudatba és az újabb korszaklány hozta, amelyet a kisebbségi élet hivatalosai is a „fiatalok korszaklányának” neveznek. Értelme is, hogy ennek a korszaklányak kellett meglátnia azt, hogy a ködös és fájdalmas zavarodottságon túl a mindennapi kenyér lehetőséget biztosít az a cél, amit, török-szakad, el kell érni. Igaz, a gazdasági szervezkedés eddig is minden gyűlésen és értekezleten elpötyögött sóhajtozás volt, de a gyakorlati kivételre soha egyetlen lépés nem történt. És ennek megint a köd és a zavarodottság volt az oka. A fiatalok kiemelkedtek a ködből és a fájdalomból s már nem csak elméletileg, hanem gyakorlatilag is látták a célt. Igenis, az egyszerű igazságok, az alulról kezdett szorgalmas beszerzés, a gazdasági erővonalak kiépítése és összekapcsolása. A forma erre a szövetségi mozgalom, amelyre az adott körülmények minden lehetőséget megadnak.

A Magyar Párt marosvásárhelyi nagygyűlése most szentesítette ezt a mozgalmat azzal, hogy elvileg ő is leszögezte, mint követendő célt. Leszögezte és valószínűleg ezzel is nárád. Nem a párt érdeme-e, hogy a marosvásárhelyi nagygyűlés előtt szinte minden erdélyi városban megindították a szervezkedést a fiatalok s nem a Magyar Párt érdeme lesz az, sem, ha az egyszerű igazságok tétele elérkezik a győzelemig. Határozni még nem elég, meg is kell fogni a dolog végét s erre a hivatalos pártszervezet mindig képtelennek mutatkozott.

Azonban: az sem célunk, hogy ezúttal kritikát gyakoroljunk a pártvezetőség felé. Ez a cikk most igazán másért íródik. Voltaképpen a rálatálás örömeinek a hangjait hordozhatná magában — s emellett bátran elmaradhatna minden felemlegetés, vagy felelősségrevonás, mint olyan, amin már szerencsén

tülléptünk — ha a rálatálás öröme és az előrehaladás útját is nem mérgezné meg s nem keserítene el az a tény, hogy olyan helyekről vetnek gáncsot a végre megtalált cél felé való haladás útjába, ahonnan a legkevésbé várunk.

Vissza kell kanyarodnunk kissé. Hónapokkal ezelőtt, amikor a németországi nemzetiszocialista mozgalom felzavarta a kedélyeket Erdélyben is, komoly szorongás fogott el bennünket, hogy ez a ragályos betegség a maga alaptermészeténél fogva nemcsak a többségi nemzet hasonló elképzelésektől fűtött tömegeivel állít szembe bennünket, hanem a többi kisebbségi népekkel is. Ez az eszme nem az, ami közös frontba hozhatja az embereket, — vagy éppen a kisebbségeket, — hanem az, amely elválasztja, széttagolja, egymással szembeállítja őket, akkor, amikor az uralkodó nemzet hasonló elképzeléseit csak együttes erővel védhetik ki sikeresen. Az első pillanatban láttuk és hirdettük, hogy ez a hitleri „malaszt” peszedelmes hazárdjáték nálunk, ami túl minden embertelen és sohasem helyesíthető kinövésén is politikailag nem taktikus, nem hasznos, mert kulturális és gazdasági erőforrásokat dugaszol el előlünk abban a pillanatban, amikor mi is magunkévá tesszük. A megélhetésért és a fennmaradásért való harcban a körületek, a hasznossági elv sem volt utolsó szempont soha. Elvileg pedig, — e ez az, amiért minden tisztességesen gondolkozó embernek elsősorban kell harcolnia a hitleri elvek ellen, — hogyan rugatható ki magunk alól azt az erkölcsi alapot, amelyen eddig állva harcoltunk a kisebbségi jogokért, erőteljesen hirdelve azt, hogy azok nem egy fajnak adott ajándékok, hanem az emberiség elvének elemi alaptételei?

S végezetül pedig: mi lesz az erdélyi fiatal magyarság végre megtalált célkitűzésével, ha a megindított szervezkedés belekeveredik abba a hitleri eszmekörbe, amely Erdélyben nem lehet más, mint minden faj elkeseredett harca minden fajjal. Hiszen az árja-tétel már is szemben áll velünk, a mongol eredetűekkel, akik az árjaknak legföljebb egy fokkal vagyunk elviselhetőbbek, mint a zsidók. A zsidókat viszont nekünk is ütni kell, mert ez az alapítélet! A többségi nemzeti faji kizárólagossága eddig is keserves akadály volt, amíg nem volt nyíltan intézményesített. Harcolni szásszal, zsidóval, románval s még valamennyi nemzetisége van Romániának, ez még nekünk is sok volna, ugyebár? És mi lesz a csirában levő gazdasági szervezkedésünkkel, a melynek előfeltétele volna a csendes és egyetértő munka? Nagy és komoly szorongás volt az, ami elfogott bennünket, amikor a hitleri elképzelések zavaros áradata átsapott hozzánk. Mondjuk azt, hogy szerencsénk volt. Szerencsénk volt azzal, hogy a százok, akik elsősorban gyűjtötták volna fel az erdélyi pusztító tüzeket, higgadtaknak bizonyultak s maguk intették le azokat, akik megkötözték az Erdélybe nem való és egészségtelen nagy német nemzeti álmódosításoktól. Szerencsések voltunk azért is, mert a magyar tömegek is józanoknak és nyugodtaknak bizonyultak. Ha azokban a veszedelmes időkben magunk idézzük fel a nemzetiszocializmus dühös és türelmetlen hazafias furciát, eddig már elseper volna minden nemzeti elképzelésünkkel együtt a többségi — nemzetiszocializmus. A hitleri vihar ereje elült anélkül, hogy a házak tetejét nálunk is elsöpörte volna. A vizek tisztulni kezdték s mi folytathattuk azt a munkát, amit elkezdettünk, látva a legegyszerűbb, de legbölcsőbb célkitűzéseket.

És most jönnek Nagyváradról, vagy jön Kolozsvárról Sulyok István és zavarni kezdi újra a tisztuló vizeket. Legyen bár galambpéje az embernek, kicsordul az is, ha épülő házára a saját testvére vet üszköt. Sulyok István, a ki egyébként magyarpárti képviselő is, meg-

feledkezve arról, hogy a Magyar Párt marosvásárhelyi gyűlése milyen hivatalos álláspontot foglalt el a hitlerizmus kérdésében, az Erdélyi Lapokban, amelynek munkatársa és vezércikkírója, az Erdélyi Lapokban még mindig üti a hitleri vasat. Oh nem, nem egyenesen, ahogyan tenné akkor, ha ő is inkább a mongolokhoz tartoznék, mint az árjakhoz, hanem ravaszul, kerülő utakon. Mi nagyon jól emlékezünk arra, amikor ezt a hitleri propagandát az Erdélyi Lapok nyíltabban, egyenesebben csinálta. Akkor mi irtuk azt, hogy az elképzelés mennyire veszedelmes reánk, kisebbségekre. Mi hívtuk fel a figyelmet arra, hogy az a bizonyos hitlerizmus Romániában elsősorban a vasgárdisták tulajdona lesz s aztán az egész román nemzeté, ha diadalra jut. Most ő mondja el ugyanezt, most ő figyelmeztet arra, hogy Románia tele van olyan jelenségekkel, tünetekkel, amelyek joggal riasztanak bennünket azzal, hogy a román nemzetiszocializmus ébredőben van. Sulyok István kölcsönkérte a mi erőinket, de nem azért, hogy elriasszon ettől az eszmétől, amely ilyen veszedelmeknek tesz ki bennünket, hanem azért, hogy rábiztassa a kisebbségi magyar tömegeket is: „kutyamarást abszorípel” — ahogyan ő mondja.

Nem tudjuk, hogy hol van itt az erkölcsi magaslat, amelyről az Erdélyi Lapoknak elsősorban kellene dolgoznia. Megállapítja, hogy igazságtalan, embertelen, elnyomó, kiszípolozó az a rendszer, amely a román politikában kialakulóban van, védekezzünk tehát mi is ugyanezekkel az igazságtalanságokkal, elnyomással, kiszípolozással eszközökkel, vagyis építsük ki a romániai magyar nemzetiszocialista mozgalmat. Tudom, azt mondja erre Sulyok István, hogy ő mint politikus beszélt, már pedig a politikusnak sokminden szabad. Szabad neki például azt is leszögeznie, hogy „céltalan a folytonos fohászokodás is az állítólag egyedül üdvözítő parlamentáris demokráciához.” Igaz, divat lett ma már támadni a parlamentárizmust és a demokráciát. Sulyok István azonban lehet dípatember, de nem politikus, nem kisebbségi politikus — még akkor sem, ha képviselőnek választotta magát — ha ezt itt teszi nálunk, Erdélyben, ki-

sebbségi sorsban, ahol a parlamentárizmus megszüntetése, a demokrácia felfüggesztése csak a többségi nemzet erőteljes, elgázoló diktatúrája lehet talán a saját nagy tömegei fölötte is, de elsősorban — ki kételkednék ebben, — a kisebbségi nemzetek fölött.

Vakság ez, vagy korlátolttság? Vagy talán Sulyok Istvánban annyi árja öntudat szorult, hogy ő is árja-többséginek érzi magát Romániában az árja-románokkal, németekkel, szásszokkal, svábokkal együtt velünk, a mongolszármazásúakkal szemben? És természetesen a szemítákkal szemben, mert az üit és az elnyomást itt lehet kezdeni leghamarabb? Csakhogy még akkor is, ha tudatalatt, vagy öntudatosan, Sulyok István valóban így érez, még akkor is vak s még akkor sem politikus, mert — ebben is kár volna kételkedni — Romániában az árja-teória csak a románoké lesz s nem az árja-származású kisebbségé is. Vagy talán olyan naiv Sulyok István, hogy titokban ilyesmit álmodik: mi hirtelen kiépítjük a nemzetiszocializmust s aztán monopolizáljuk? Más nációnak nem adunk belőle?

Érzem, hogy nagyon kiömlött a galamb-epe, bár ennél a kérdésnél már a kezdetkezdetén nagyon igyekeztem a józan, tárgyilagossá, higgadt megfogalmazásokra. S talán meg is tudtam volna őrizni most is a nyugodt és gunymentes hangot, ha az Erdélyi Lapokban valaki más most is azon a hangon irt volna erről a kérdéssel, ahogy a lap eddig tette: egyenesen és nyíltan, illetve annak a bevallásával, hogy az egész hitlerizmus nála csak zsidókérdés és nem több, mert azt, ami több benne, azt még ő is veszedelmesnek tartja. Sulyok István azonban néhány nappal ezelőtt egy másik vezércikkében azt állapította meg: hogy az alulról kezdett kis szervezkedéseknek nincs már létjogosultságuk, mert nincs eredményük, csak a nagyvonalú, jelszavas tömegmozgatóknak. Most pedig, hogy az ő közmondására jasszkifejezéssel éljek, nem előlrol és nyíltan, hanem úgy „hátról mellbe” megy neki a demokráciának és a humanizmusnak. Ezért, úgy érzem, kicsordulhat a galamb-epe is. Most, amikor a vizek tisztulni kezdték, magyar testvéri alapon ne zavarja azokat senki és ne vessen üszköt az épülni kezdő házra, mert sokkal hasznosabb, bölcsőbb és becsületesebb kis mozgalmakkal, szervezési munkával szövetségeket építeni magunknak, száss, zsidó, sváb és bármilyen támogatással, mint nagyvonalúan, nagy jelszavakkal nemzeti szocializmusba és ennek következtében többségivel, kisebbségivel egyaránt harcba kergetni az erdélyi magyarságot.

Államtanács után gazdasági tanácsot is kap Németország

Mi a különbség Hitler és Göring, valamint Brüning és Severing között?

Berlin, július 18.

Részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy Göring megszervezte a német államtanácsot, amely ötven tagból áll és a kormány politikai tanácsadó szerve lesz. Ennek a tanácsnak mintájára most Hitler egy gazdasági tanácsot állít fel.

A gazdasági tanácsban a többek között helyet kapott dr. Otto Fischer, a német bankok szövetségének elnöke, August Diehm, a káliszindikátus elnöke, Krupp, Siemens és még egynéhányan a nagyipar képviselőiből.

A névsor azt bizonyítja, hogy a forradalmi nemzetiszocializmus szép lassan megegyezik azzal a nagytőkével, amelynek halálát és kiirtását hirdette.

AZ ELSŐ MERÉSZ HANG...

Stephan Ehm, a német nemzetiszocialista párt egyik vezetője, aki a propagandaszakosztályon dolgozott, ma az egyik tudósító iroda útján tudatja a nyilvánossággal, hogy a párt müncheni csoportját

arra kérte, hogy mentse fel tisztjétől és töröljék a párt tagjainak soraiból is.

Ebben a nyilatkozatában Ehm kijelenti, hogy ő olyan rendszerért, amelyben csak az erőszak uralkodik, küzdeni nem tud. Elhagyja a pártot, mert őt erre nemetsége és szocialista volta kényszeríti. A pasztalátlan és alacsonyrendű egyének — mondja a nyilatkozat — akiknek nincs egyéni véleményük és sulyuk, szerle rombolják azokat a törvényeket, amelyek nélkül egyetlen kultúra és egyetlen állam sem állhat meg. Hitler Németországot és Göring Poroszországot nem lehet, ami a tudást és igazságot jelenti, a hajdani Brüning-Németországgal és Severing-Poroszországgal összehasonlítani.

Ehm azzal zárja nyilatkozatát, hogy mint német, ma elérkezett ahhoz, hogy kijelentsen: ehhez a Németországhoz nem akar csatlakozni és annak üdvéért dolgozni sem hajlandó.

Ennek a merész hangnak nagy visszhangja van.

A FRANCIA—OROSZ—OLASZ SZERELEM

Nyugat és Kelet békéje után a diplomácia a délbalkáni államokat békíti ki Oroszországgal

Herriot augusztus végén Moszkvába utazik

A délbalkáni államok közül Törökország és Görögország hajlandók megegyezni, de Bulgária ellentáll

Róma, július 18.

A négyhatalmi paktumot — mint a B. L. legutóbbi száma jelentette — Rómában ünnepélyesen aláírták. A nagy mű tehát készen áll.

Németország is aláírta a négyhatalmi egyezményt, bár annak eszelleme a mai német politikával nem egyezik. Aláírta, mert nem tehetett egyebet. A nyugati hatalmak külpolitikája e percben arra irányul, hogy Németországot az öt körülvevő államszövetségek teljesen izolálják. Ebben a körülzártágban Németországnak alá kellett írnia a négyhatalmi, mert ha nem teszi, ez az egyetlen egérlyuk is bezárul előtte.

Mindenesetre jellemző az a kommentár, amellyel Németország tudatja, hogy a négyhatalmi aláírta. A kommentárban már sehol egyetlen harcias hang sincs. Megalkuvás és barátságos közeledés ez a kommentár, amely a végén minden reményét az olasz közvetítésbe veti. Megállapítja, hogy a négyhatalmi nagyon közel hozta Franciaországot és Olaszországot egymáshoz és így módjában áll Mussolininek, hogy Németország és Franciaország között közvetítőként lépjen fel.

Hitler azzal jött, hogy a versaillesi diktátumért Németországnak revansot kell venni. Ez a nagy hang és ez a merész gesztus ide szürkült le. Ma már Olaszországot kéri a német kormány, hogy közvetítsen, mert békésen kíván élni mindenkivel, még Franciaországgal is.

EGÉSZ NÉMETORSZÁG FEGYVERKEZIK

Kifelé és hivatalosan ilyen békés hurokat penget Németország. Ezzel szemben Magne alezredes a Petit Journalban azt írja, hogy

Németország e pillanatban minden erejével fegyverkezik.

A cikkíró szerint az 1928-ban alapított

hamburgi gázgyár hárommenetben dolgozik és csakis mérges gázokat állít elő. A nagyobb német textilgyáraknak hatalmas állami megrendelése vannak. — Mindannyian katonai egyenruhákat és katonakarókat készítenek. A rajna-westfáliai vasipar ugyancsak a hadseregnek dolgozik.

Elmondja még Magne, hogy ebben az évben 5500 tartalékos tisztet hívtak be és

hogy a májusi előléptetéseket nem közölték a nyilvánossággal, mert ez az előléptetés messze túllépte azt a határt, amelyet a katonai előléptetések tekintetében is a békeszerződés előír.

A lap végül azt követeli, hogy a hatalmak azonnal lépjenek fel Németország ellen és kényszerítsék arra, hogy titkos és nagyarányú fegyverkezését azonnal hagyja abba.

Oroszország visszatért Európához

Tagadhatatlan, Németország külpolitikai helyzete ebben a pillanatban nem könnyű. A négyhatalmi köti minden külpolitikai aktivitásában, ezzel szemben a nyugati hatalmak tovább folytatják Németország tervszerű politikai bekerítését.

Különösen Oroszország külpolitikai irányváltoztatása okoz Németországnak nagy gondot. Freytag-Loringhoven lovag ismert és jónevű külpolitikus, a „Tag“-ban „Oroszország visszatért“ címmel cikket ír és ebben kifejti, hogy „Oroszország visszatért Európába, visszatért az ántánt gyűrűjébe és hazatért a szláv államok körébe is. Ennek a háromszoros visszatérésnek történelmi jelentőségét nem lehet a könnyed optimizmus gunyájába burkolni. Oroszország — mondja tovább a cikk — éppen úgy visszatért most Európához, mint ahogyan 1904—1905-ös vere-

sége után is Franciaországgal való legteljesebb egyetértéssel visszahúzódt az európai politikai berkeibe. A külpolitikai helyzetet ma az orosz-francia barátság uralja, amelyet egy angol-orosz békekötés koronáz be. A szerző odakonkludál, hogy ilyen körülmények között Németországnak nem lehet sürgősebb dolga, minthogy megkeresse a keleti orientáció még lehetséges útjait.

Ez az írás és általában a hivatalos német külpolitika is bevallja, hogy az orosz-francia barátsági szerződés-hálózat, amelyhez rövidesen most már Olaszország és annak balkáni szövetségei is csatlakoznak, teljesen sarokba szorította a német külpolitika minden lehetőségét.

Herriot meglátogatja Moszkvát

Párisi jelentések szerint Oroszország nagyon ki szeretné mélyíteni egészen új keletű francia barátságát és ezért Herriot meghívta Moszkvába. Ez a meghívás néhány nap előtt történt, amikor még Litvinov Párisban volt. Az orosz külügyi mépbiztos személyesen hívta meg Herriot, aki akkor a meghívás elfogadását illetőleg még nem nyilatkozhatott.

A párisi lapok ma bőven és kritikával

írnak a meghívásról és annak esetleges elfogadásáról. Megállapítják, hogy Herriot esetleges moszkvai látogatását nem lehet magánjellegű látogatásnak tekinteni. Herriot ugyan nem tagja e percben a francia kormánynak, de mégis olyan közel áll a kormányhoz és annak annyira bizalmi jellege, hogy amennyiben Herriot kiutazik Moszkvába, ezt csak úgy lehet tekinteni, mint Franciaországnak Orosz-

szágnál tett hivatalos látogatását.

A kérdésben ma Herriot is nyilatkozott és kijelentette, hogy oroszországi utazását illetőleg csak akkor dönt, ha a visszatérő Daladier miniszterelnökkel és Paul Boncour külügyminiszterrel a látogatást megbeszéli és arra engedelmet kap.

Legújabb jelentéseink szerint a Petit Parisien már úgy tudja, hogy Herriot elfogadta a moszkvai meghívást.

Herriot Odesszán keresztül utazik Oroszországba és Moszkvába augusztus 25-én érkezik meg.

KÉSZÜL A DÉLBALKÁNI SZÖVETSÉG IS, AMELYHEZ BULGÁRIA NEM AKAR CSATLAKOZNI

Közben az orosz megbékélés hatása alatt a déli Balkánállamok is egyre inkább közelednek egymáshoz. A török külügyminiszter befejezte római tárgyalásait és már Athénben van, ahol Csaldarissal tárgyal.

Készül a török-görög egyezmény. Athénben már arról beszélnek, hogy ez a török-görög egyezmény a déli Balkánállamok ugynevezett feketetengeri blokkjává szélesül és hogy ehhez a blokkhoz Bulgária is csatlakoznék.

Ha ez a blokk is készen áll, egész területében és együttesében szintén csatlakozik ahhoz a szerződés-hálózathoz, amelynek feje és vezérlete a francia-olasz diplomácia kezében van.

A bulgáriai csatlakozást illetőleg is kapunk már jelentéseket. Szófia hírforrásunk azt közli, hogy Musanov bolgár miniszterelnök a politikai élet vezetőit értekezletre hívta egybe. Ezen az értekezleten Bulgária nemzetközi helyzetét akarják megbeszélni.

Az értekezlet nem hozott eredményt. A pártok képviselői elleneztek, hogy Bulgária is csatlakozzék a keleti szerződés-hálózathoz, ugyszintén helytelenítették, hogy az ország az Oroszországgal való politikai és gazdasági kapcsolatokat újra felvegye.

HENDERSON MÁR BERLINBEN VAN

Henderson, a leszerelési konferencia elnöke tegnap római tárgyalásait is befejezte. Hogy Rómában mit végzett, arról nincs jelentésünk.

Eredetileg úgy jelentették, hogy Rómából Henderson Berlinbe utazik ugyan, de utközben megáll Bécsben és Budapesten. Henderson most megváltoztatta utiprogramját, mert úgy érzi, hogy a kishatalmakat nem látogathatja meg addig, amíg valamennyi nagyhatalommal nem végzett és ezért Rómából egyenesen Berlinbe utazott.

A leszerelési konferencia elnöke ma reggel meg is érkezett Berlinbe.

45

Ábel a Társadalomban

— Ugy, hogy ott fekszik a halottas házban.

A váratlan hír úgy megütött, hogy csakugyan félrebillenve láttam a szobát. Nem tudtam egyet sem szólni, még akkor sem, amikor Gellért elbeszélte, hogy a tegnap délelőtt megint elhívatta őt az érdekes ember s akkor így szólt hozzá: „Főtisztelendő atyám, itt van ez a tizezer lej, adja vissza annak a fiúnak, aki magával itt volt, mert az övé. S mondja meg neki, hogy tizezer lejért csak akkor érdemes meggyógyulni, ha az ember el is loptatja aztán. De mivel én meggyóntam és felvettem az utolsó kenetet, nem akarom ezt a bünt elkövetni s inkább meghalok.“

Ebből megértettem, hogy a pénz felett diadalt vett a szent olaj, ugyszintén azt is, hogy miképpen kell tornászni. Felálltam és megkérdeztem Gellértet, hogy ilyen két bunkós vasat hol lehet venni? — Akármelyik vasas-boltban — felelte.

Elmentem s egy félóra múlva már a bankósokkal jelentem meg otthon. Blanka az ágyban volt még és bokros fejével fogadott.

— Na, itt vagy? — kérdezte.

— A komisszár elment-e? — szoltam én is.

Nem indult valami barátságosan a beszélgetés, de a kedvem mégis jól állott, mert a zsebem erősen támogatatta. Leültem egy székre s onnét nevetve néztem Blankát s amennyire tőlem kitelt, hancutul is.

— Hol hütlendkedél, te kis pimasz? — kérdezte megint Blanka.

— Egy kicsit a kedvesemnél valék — mondtam.

— Gumid van neked, nem kedvesed!

Erre én is kicsombolygattam a pakoló papírosból a bunkósokat, hogy bizonyítsak. Egyiket az egyik s a másikat a másik kezembe vettem, odamentem az ágy elé és felmutattam előtte.

— Imé, itt vannak a fülbevalói! — mondtam.

Blanka úgy kezdett kacagni, hogy mozgott az ágy is.

— Hát azt a bűdös szulyót te hol szerezted?

— Mondám, hogy a fülből akasztottam le.

S az neked minek kell?

— Vallásosságot tanulni — mondtam, aztán a szoba közepére álltam, a bunkósokat nyomogatni kezdtem minden irányba, a végén pedig haptákba vágtam magamot és így szóltam:

— Ép testben ép lélek!

Ekkor váratlan dolog történt, mert Blanka kiugrott az ágyból, elvette tőlem a bunkósokat és nagy szakértelemmel tornászni kezdett velük. Néha megkucorodott és néha kifeszítette szép karcsu derekát s ahogy én őt néztem, úgy kezdett tornászni nálam is a lélek, hogy egyszer-egyszer még kecskebukát is vetett.

— Hát ehhez mit szólsz? — kérdezte Blanka a gyakorlat után.

— Én azt, hogy megosszuk a jelmondatot.

— Miféle jelmondatot?

— Hát azt, hogy „ép testben ép lélek“.

— S azt hogy osszuk meg?

— Azt úgy, hogy maga lesz az ép test, én pedig az ép lélek.

Ekkor újabb váratlan dolog történt, mert Blanka letette a bunkósokat és biztató szemekkel azt mondta nekem:

— Hadd lássuk, engemet fel tudnál-e emelni!

A hangomat csendesebbre vettem és így szóltam:

— Én fel, de csak akkor, amikor Garmada ur nincs itthon.

— Most éppen nincs itthon.

— Hát hol van?

— Elment a zsidó templomba.

Ez jól esett nekem, mert láttam, hogy mindahárman egyszerre kezdtük el a valóság életét. De az Isten meg is segített s nemcsak arra, hogy Blankát fel tudjam emelni, hanem megsegített egyéb hasznos és tanulságos dolgokra is, amint azt a következőkből látni lehet.

NEGYEDIK RÉSZ

Nem tiszta lélek, aki azt gondolja, hogy a Blanka felemelésével én nem vigyáztam; s aki pedig úgy szeretné tudni, hogy én véle még lejtőre is kerültem, az még olyan tiszta sincs. Mert mi történt? Csak az történt, hogy én fitogtattam az erőmet, de amikor láttam, hogy már a hatodik parancsolat határáig emeltem, akkor szépen letettem az ágyra és így

szóltam:

— No, mára ennyi elég.

Blanka harapósan nézett rám s mivel egyelő nem volt, hát a téltenségemben kapott hibát.

— Na, mit állsz ott, te lusta fráter? — mondta.

— Én nem vagyok lusta.

— Hát akkor?

Megsimogattam az államot s azt mondtam:

— Lásza-e, hogy kinőtt ismét! S az még se talál, hogy ilyen szakállason legyenek, amikor Garmada ur nincs itthon.

S mivel erre nem szólt semmit, még hozzáfűztem:

— Ezekből elmegyek most széppassan a borbélyhoz s azalatt készítsen elé nekem egy tiszta inget. Jó lesz-e?

— Frakkot is kapsz, csak eredj a fehére! — mondta Blanka.

Az öreg borbély még megvolt, de a segéd hiányzott.

(Folytatása következik)

CSÜTÖRTÖKÖN

JULIUS 20-ÁN HAJNALI
459 ÓRAKOR INDUL

KONSTANCAI TÁRSAS- KIRÁNDULÁSUNK

A BRASSÓI ÁLLOMASRÓL.

Végre dutyiba került egy hivatalos monopol-besugó

A temesvári főügyész nem tréfált legutóbbi rendeletével

Temesvár, július 18.

Nem mindennapi érdekességi esetről ad hírt temesvári tudósítónk, Pop Jenő dr. temesvári vezetékgépszéki vizsgálati fog-ságba helyeztette Kovács Imre hivatalos besugót azért, mert följelentést tett egy ártatlan ember ellen.

Temesváron néhány hónappal ezelőtt valósággal tomboltak a dohánymonopoli-um beugatói és besugói. Egyre-másra tet-tek a feljelentéseket még akor is, ha a feljelentésnek semmi alapja nem volt.

Néhány ártatlan ember meghurcolása után maga a főügyész is dühbe jött és rendeletet adott ki a hamisan vádaskodó besugók és beugatók letartóztatására.

A most letartóztatott Kovács Imre Wachsmann Alvin dr. ismert temesvári orvos ellen tett följelentést azon a címen, hogy az orvos nagymennyiségű külföldi cigarettát tart a házában. A monopol em-berei természetesen azonnal kiszállították, házkutatást is tartottak, azonban nem ta-láltak semmit.

Kik kaphatnak adóbonokat

A Törlesztési Pénztár tájékoztatója

Bukarest, július 18.

Több ízben jelentettük, hogy az állam-kincstár a belföldi adósságok kiegyenlité-sére kincstári jegyeket, úgynevezett „adó-bonokat” bocsát ki. Az „adóbon” nevet ezek a kincstári utalványok azzal érde-melték ki, hogy a vonatkozó törvény ér-telmében adótartozások fedezésére az adóhivatalok elfogadják. Egészen rövi-den: adót lehet fizetni ezekkel az utal-ványokkal, egyebet azonban nem. Leg-följebb a tőzsdén lehet még forgatni őket, mert erre a törvény felhatalmazást ad.

A törvény intézkedik arról is, hogy ezt az egész ügyletet a Törlesztési Pénz-tár bonyolítja le. Néhány nappal ezelőtt közöltük azt a jelentést, hogy az „adó-bonok” végre készülnek s ez a hír — úgy látszik — megfelel a valóságnak, mert a Törlesztési Pénztár most hivatalos tájé-koztatót adott ki arról, hogy miképpen juthatnak hozzá követelésüknek megfele-lő névértékű kincstári jegyhez azok, akik az állammal szemben fennálló követelé-seiket legalább ebben a formában meg akarják kapni.

A hivatalos tájékoztatás szerint hozzá-

juthatnak az adóbonokhoz az államnak mindazon hitelezői, akiknek a követelése elmaradt fizetésekből, élelmiszer és takar-mányszállításból és 1932 január elsejét megelőző időkből származik. Ezek az ér-dekeltek vagy egyenesen a Törlesztési pénztártól, vagy az illetékes vidéki adó-hivataloktól kérjék azt a kérvénymintát, amelynek kitöltésével az adóbonok ki-szolgáltatására vonatkozó hivatalos eljá-rás elkezdődik. Másfajta kérvényt a Tör-lesztési Pénztár nem fogad el, mert az nagyon megnehezítené a dolog sima lebo-nyolítását. A kérvényeket két példány-ban kell kiállítani, de csak az egyiket kell felbélyegezni. Benyújtási határidő augusztus 15. E határidő leteltével kerül-nek sorra a további hitelezők kérvényei. A már eddig benyújtott kérvényeket az ér-dekeltek visszakapják.

Az 1932 január 1. előttről származó ki nem fizetett nyugdíjak kiegyenlítése ugyancsak ezen az uton történik, ezekre vonatkozólag azonban csak akkor kell benyújtani a kérvényeket, ha a Törles-tési Pénztár külön intézkedik.

A grivičiai lázadás vádlottjai a hadbírótság előtt

Kinos összeecsapás az ügyész és védők között

Bukarest, július 18.

Hétfőn délelőtt megkezdődött a bukaresti hadbíróstagon az emlékezetes grivici lázadás ügyének tárgyalása. Tekintettel arra, hogy a tárgyalóterembe legföljebb 140 ember fér be, a katonai ügyészség úgy határozott, hogy csak belépőjegyek alapján enged meg az ér-deklődők felvonulását. Általában a katonai hatóságok mindent megtettek, hogy a tárgya-lás minden esetleges zavaró mellékkörülmény nélkül, simán és feltűnés nélkül játszódjon le.

Gondja van a katonai ügyészségnek a saj-tóra is. Pomponiu Victor alezredes a tárgya-lás megkezdése előtt magához kérte a sajtó-tudósítókat s megbeszélte velük, hogy a tár-gyalás anyagáról hogyan adjanak jelentése-ket lapjaiknak. A védőbeszédék fölött is szí-goru ellenőrzést gyakorol a hadbírótság, a mennyiben nem engedi meg az ügyvédeknek, hogy olyan kérdéseket kezdjenek feszegetni, amelyek izgatónak, vagy kellemetlen légkört te-remlhetnének. A főügyész kijelentése szerint abban az esetben, ha valamelyik védőügyvéd kísérletet tesz a kedélyek felizgatására, ugy-nymban felveszik a jegyzőkönyvet és had-bírótság elé állítják a közrend megzavarása címén. Erre a hadbírósnak joga van, mi-után Bukarestben érvényben vannak az os-tromállapotra vonatkozó rendelkezések.

A vádat Hotineanu alezredes képviseli. A védelemet, tekintettel a vádlottak nagy szá-mára, többen látják el, köztük a hivatalból kirendelt védő, Bogzea kapitány.

A beidéztet tanúk száma is rengeteg, meg-haladja a négyszázat. Közöttük ilyen nevek is szerepelnek: Mirto, Lupu, D. R. Joaniteacu, Armand Calinescu, Pompiliu Joaniteacu, Ma-noilescu, Trancu-Jasi és még több neves po-litikus a kormánypártból és az ellenzék-ből egyaránt.

Az első nap javarészen a hivatalos forma-ságokkal telt el. Sokáig tartott a vádlottak személyi adatainak a felvétele is. Eközben azonban kiderült az az érdekesség, hogy a

vádlottak javarésze egészen fiatalember, 19—25 év közötti. Néhány van csak, aki belöl-tötte, a harmincat és összesen kettő, aki a negyvenet is áthaladta.

A megnyitás formaságai és a személyi ada-tok hosszú ideig tartó felvétele után a véde-lem nyomban megkezdte a támadást. Lize-te Gheorghiu védőügyvédnek a tárgyalás el-napolását kérte, azon az alapon, hogy a ha-talmas anyag áttanulmányozására a védelem-nek nem volt kellő ideje, már pedig egy ilyen fontos per lelkiismeretes munkát kíván. Csát-lakoztak ehhez a kérdéshez Conduratu és Stangiu ügyvédek is. Hotineanu ügyész azon-ban ellene van a halasztásnak s ennek olyan szavakkal ad kifejezést, hogy az első mér-ges összetűzés a védelem és a vád között már meg is történik. Hotineanu nyilatkozatokat olvas fel, amelyekből az tűnik ki, hogy a vádlottak is kéri a tárgyalás megtartását. A védőügy-védek erre azzal felelnek, hogy csak öt ilyen nyilatkozatról lehet szó s nem többről. Hoti-neanu erre így felel:

— Azért ellenzik a tárgyalás megtartását, mert még nem kapták meg a pénzt Moszkvából...

Az ügyész gyanúsítására a védőügyvédek körében nagy zaj tör ki. Hangosan tiltakoznak majd Conduratu az ügyvédi kamara nevében is visszautasítja az ügyész méltatlan táma-dását. Hotineanu kijelenti, hogy ő azokra ér-tette csak a kitételét, akik közismerten kom-munista szolgálatban állanak.

Az összeecsapás után a bíróság rövid ideig tanácskozik, majd kihirdeti, hogy visszautas-sítja a védelem előterjesztését és a tárgyalás folytatása mellett dönt.

Központunk írja:

„Rengeleg fürdőruhánk van! — Csupán a brassói fiókunkban hever néhány száz darab. Ha tehát

két héten belül

el nem adjuk, áttelehetünk vele.” Ez viszont nagyon kellemetlen lenne! Tehát

árusítsuk el

gyorsan s úgy a mi, valamint a t. vevők-ünk érdekében minél

olcsóbban

csinos, modern, jószabású és tartós

fürdőruháinkat!

Irányárak!

Férfi- és női pamut	49.—	Lei-től
„ „ „ cérna	80.—	„
„ „ „ gyapju	160.—	„
Gyermek fürdőruhák	21.—	„

ELBE

HARISNYAHÁZ

BRASSO, KAPU-UTCA 42. SZÁM

Váratlanul meghalt Gömbös Gyuláné

Szívroham ölte meg a magyar miniszterelnök feleségét

Budapest, július 18.

Gömbös Gyula, Magyarország minisz-terelnökének felesége, született Szilágyi Erzsébet,

tegnap éjszaka félkettőkor váratlanul meghalt.

Gömbös Gyula felesége régebb idő óta betegeskedett. Szervi szívbajban szenvedett, amely a legutóbb egyre jobban sü-rösödő szívrohamokban nyilvánult. Va-

sárnap este 11 órakor Gömbösné újabb szívrohamot kapott. Azonnal a helyőrségi kórházba szállították, ahol dr. Karczag László egyetemi magántanár több orvos bevonásával konziliumot tartott.

Az orvosok injekciókkal kísérleteztek, de hasztalan. Az agónia éjjel körül beál-lott és a magyar miniszterelnök felesége, anélkül, hogy eszméletre tért volna, éj-szaka félkettőkor meghalt.

Autószerencsétlenség 13 súlyos sebesülttel és két halottal

A sofför, aki sértetlen maradt, öngyilkos lett

Gleivitz, július 18.

A felsősziléziai Gleivitzban vasárnap autókatasztrófa történt.

Egy teherautó, amelyben a nemzetiszocialisták egyik zenekarának tagjai ül-tek, továbbá néhány rohamosztagos, tel-jes sebességgel nekirohant egy telefon-póznának.

Az autó természetesen felfordult. A ro-mok alól két halottat húztak ki.

Tizenötön nagyon súlyosan sebesültek, akik közül kettő a kórházban már az első órákban meghalt.

Arra kell számítani, hogy a sebesültek közül még többen meghalnak.

Az autó sofförje, aki sértetlen maradt, attól való félelmében, hogy a rohamoszta-gosok, agyonverik, föbelötte magát és meghalt.

A horvát parasztpárt ve-zére belehalt sérüléseibe

Belgrád, július 18.

Részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy Predavec horvát politikus ellen egyik haragosa, Koscses revolveres me-rényletet követett el. A politikust súlyos haslövéllel kórházba szállították.

Az operáció sem segített azonban a horvát politikuson, aki szombaton meg-halt. Holttestét vasárnap temették el.

Mint most jelentik, az áldozat és me-rénylője között régi politikai harag volt. Mikor Predavecet néhány évvel eze-őt a jugoszláv bíróság börtönre ítélte. Preda-vec vagyonkezelőjévé politikai ellenfelét Koscseset nevezték ki. Koscses ezalatt az idő alatt Predavec minden vagyonát elherdálta, aki — kiszabadulása után — bűnvádi feljelentést tett gondnoka ellen. Predavec a dugoszelói hitelszövetkezet-nek elnöke is volt és 300 dinár szövetke-zeti tartozás miatt ugyancsak pereltette Koscseset.

Az így gazdasági térré is áttért poli-tikai ellentétet „egyenlítették ki” Koscses revolveres merényletével.

A horvát parasztpárt Predavec halá-lával ismét vezérét veszítette el.

BENCZEL BÉLA RIPIORTJA:

Jelentés a Nagyláng borzongató birodalmából

Látogatás a kiskapusi égő gázkut területén

Kiskapus, július 18.

Hogy mit jelent az országnak, amelyben élünk, Erdély, ez a tejben-mézben folyó, természeti kincsekben hallatlanul gazdag terület, azt csak akkor állapíthatjuk meg ismételten, amikor egyes állami hatáskörrel felruházott vállalatok könnyelműsége folytán, olyan horribilis vagyonok vesznek oda, mint most a borzalmas kiskapusi gázkatasztrófa.

Hogy Kiskapusnál egy hatalmas gázkut ég, borzalmasan egyszerű és minden színházi dekorációt felülmúló keretek között, arról már mindenki tudomást szerzett az ország összes lapjaiból, amelyek oldalszáma foglalkoznak ezzel az eseménnyel, amely ma már a külföldi érdeklődés középpontjában is áll.

Aki a kiskapusi lángfáklyáig merészkedett és kíváncsi látogatója már sokezer volt ennek a nerói látványnak, lenyűgözve áll az előtt a hatalmas panoráma előtt, amelynek méretei Közép-Erdély legnagyobb városáig is eljutottak, hiszen már Kolozsvárról, Marosvásárhelyről és Brassóból is lehet esztétiként a borzalmas égés egészen jól kivethető kontúrjait megfigyelni.

AZ OKOK...

A hatalmas robbanás okaira vonatkozólag a gáztársaság — elég óvatosan — hivatalos kommunikát adott ki. Szó volt benne a hematit anyagáról, amelynek késedelmes szállítása az árvizek következtében, akárcsak egy előre nem látható „vis major” okozta a katasztrófát, szó van benne a veszélyes és hatalmas arányú oltási kísérletekről, amelyeknek első lépése már fiaskót szenvedett, egyszóval kedvesen, megnyugtatóan informál a katasztrófáról, csak néhány dolgot elfelejt megemlíteni.

Nem olvastuk a hivatalos és szűkszavú kommunikében sehol sem azt, hogy meg nem bocsátható könnyelműség folytán a felrobbant kut forrásánál ugyanolyan módszerrel jártak el, mint a petróleumkutak furásánál, holott mondanunk sem kell, hogy a földgáz és petróleum homlokegyenest ellenkező természeténél fogva, természetesen teljesen más eljárást igényel.

Lehet, hogy más, tragikus okok, a vezetékek rossz elszigetelése és tényleg a hematit késése is hozzájárult a katasztrófa megtörténtehez, de az semmit sem enyhít a vétkes könnyelműsége, amely most olyan nagy károkat okozott annak a gáztársaságnak, amely az erdélyi gázfogyasztók hatalmas, de mindinkább eső táborában nem a legnagyobb szimpátiának örvend és ennélfogva a horribilis kár fölött sem nagyon sajnálkozik.

Pedig a kár naponta hatszázezer lej, úgy hogy ha csak hetekig fog égni a gázkut, annál még a jobbik eset, akkor is sokmillió lej fog veszni Erdély.

A NAGY FÉNY

Maga a látvány lenyűgöző. Akár vonattal, akár autóval közelíti meg az ember Medgyest, már sok-sok kilométer távolságból látszik a hatalmas égő fáklya, amely hol eltűnik egy-egy völgyben, hol felbukkan, a maga káprázatosan szép pompájában, világos sággal tölti meg a völgyeket, hegykatlanokat dombokat, cserjéket és tőle csillog ezer meg ezer színben minden folyó és patak, amely a környéken folyik.

Különösen éjszaka nyújt borzalmasan felfedhetetlen látványt a Láng borzongatóan szép birodalma, amely egész Medgyesig eléri, ahol egész éjszaka villanyt sem kell gyújtani, a főtér és a mellékutak nappali világosságban usznak, a város ódon lutheránus templomórájáról hét-nyolc kilométerre is el lehet olvasni a pontos időt.

És a láng tovább játszik... Riszálja magát jobbra-balra, mint egy kacér asszony, a lángkévék száz méterekre pernyével borítják el a vidéket és az emberek százai megbabonázva állnak a gigászi látvány előtt.

Éjszaka két-három órákor még autók, kocsik tömege áll a hegy aljánál, mert csak odáig engedi a járműveket a csendőrkordon, holott onnan még majdnem két kilométert kell felgyalogolni a gázkut közvetlen közeléig. Ez a gyalogut olyan, mint a modern Purgatorium felé vezető ösvény. Pokoli hőség van, az ember legszívesebben még az ingét is levetné, mert nem bírja a meleget. A pernye messze száll és ellepi az embert, a gáz pokolian fojtó metán szaga fojtogatja a torkot és megkönnyeztet a szemet, de megmég lenyűgözve, meghatódva a Pokol-tól, amelynek eddig csak a kontúrjai látszanak.

És amikor felér a hegyre, alig négyszáz méterre az égő gázkuthoz, akkor már látható, hogy hatalmas köveket, különböző eruptív

anyagokat hány ki magából a pokoli robbajjal dolgozó kráter.

A hegy alján már pokoli és bábeli nyelv zavar van. Elegáns, de ingujjra vetkőzött férfiak és hisztérikusan sápító nők, akiknek arcáról már régen levitte a ruzt és a pudert az izzadtság, kiáltoznak, magyarul, németül, románul össze-vissza a megdöbben csodálkozás minden nyelven kifejezésre jut.

Hajnalodik... A nap izzó korongja lassan bukkan elő a lángvörös hegyoldalból és gázsi párbajra hívja ki az izzó vulkánt... Mindkettő küzd a maga végtelenül nagy és borzalmas erejével...

Most már aztán a hatalmas autósor is megindul... Még benn Medgyesen a negyed-

órás autót után is mindenki a pokoli esemény hatása alatt áll... Ma nem sokan fogják tudni könnyen elaludni, annál inkább, sem, mert Medgyesen most a legelrejtettebb melléklutában sincs sötétség...

A NAGY FORGALOM

A szállodákban egy üres szoba sincs. Az éttermek és kávéházak zsúfolva vannak.

Autótaxihoz csak előzetes megrendelés révén lehet jutni és az élelmes autóbusszállalkozók már esti autóbusszjáratokat is szerveztek a városka hatalmas nevezetességéhez.

De az autótaxik hatalmas táborra mellett, az ország minden részéből ideérkező autók és külföldi rendszámokat viselő kocsik vonulnak fel egymás mögött az országuton.

A névtelen hősök

Nem szabad megfedeznünk a katasztrófa névtelen hőseiről sem, akik, addig, míg a nagyközönség csak négyszáz méteres körzetben kívül bámulja izzadta, verejtékezve a pokoli katasztrófát, addig jóval belül és jóval közelebb az égő gázkuthoz derékig levetkőzött munkások hányják szakadatlanul éjjel-nappal az oltóanyagot.

Az izzó lángtengertől alig pár száz méternyire, ahol még a pernye dusan száll, egy házaspár, idősebb asszony és férfi arat. Csendesen, megelégedetten végzik a munkájukat,

oda sem figyelnek az égő lángtengerre, mely fenyegetően nyújtja ki hatalmas csápjait. Végzik dolgukat, mintha semmi se történt volna.

Az ország minden részéből és a fővárosból idesereglett újságírók és fotografusok ostrom alatt tartják a telefonhivatalt.

A sajtó reprezentánsai között kitűnik egy bukaresti illusztrált hetilap utazó fotóriportere, akit lapja az ország minden nagyobb eseményéhez kiküld, hogy felvételeket csináljon.

„Éttermem az égi fényhez”

Alkalmi korcsmák, cukrászdák és falatozók létesültek a medgyesi gázláng közelében

Medgyes, július 18.

A medgyesi gázfáklya oltására újabb bematinszállítmány érkezett, amelyet tankokon vontatnak a robbanás színhelyéhez. A kráter közelében az utóbbi órákban annyira emelkedett a hőmérséklet, hogy néhány idegen hölgy, aki a lángszlop közelébe merészkedve fényképfelvételeket akart csinálni, eszméletét veszítette és ájultan rogyott össze.

Az idegenforgalom Medgyesen egyre növekvő tendenciát mutat. Szerfölött jellemző, hogy

a helyszíntől 5—600 méternyire több alkalmi korcsma, cukrászda és falatozó létesült, amelyek azzal csábítják a buplikumot, hogy a fáklya által megni-

lágított helyiségekben éjnek idején is zavarlatlanul lehet kártyázni és ujságot olvasni.

Az egyik ilyen vendéglő tulajdonosa hatalmas cégért szegezett bódéja fölé, amelyen „Éttermem az égi fényhez” felírás ékeskedik.

Az égő gázvulkán felett több katonai repülőgép kering, amelyek az impozáns látványossághoz híreire Medgyesre repültek. Az autótaxi-forgalom sem hagyott elábbb. A kráter környékén állandóan többszázra menő gépkocsi vesztegel.

A szakértők véleménye szerint oltásról egyelőre szó sem lehet. A hematit szállítása hosszú időt vesz igénybe és így a munkálatokhoz legfeljebb 10 nap múlva foghatnak hozzá.

Csikágó örömmámorban ünnepli az olasz repülőket

Csikágó, július 18.

Kevés embert ünnepeltek úgy a közel-múltban Amerikában, mint Balbo olasz légügyi minisztert és társait.

Egész Csikágó valóságos mámorban uszik a lelkesedéstől. A világkiállítás, ezernyi érdekes látványával faképnél

hagyták a jenkik és az idegenek.

Mindenki a rajrepülőket akarja látni, akiket csaknem szétszednek a sorozatos ünneplésben.

Az olasz repülők tiszteletére hétfőn reggel ünnepélyes misét tartottak.

XI. Pius pápa áldását küldte Balbonak és seregének.

Pánik Newyorkban a sorozatos emberrablás miatt

Egész rendőrsereg őrzi Roosevelti unokáit

Newyork, július 15.

Az amerikai emberrabló gangsterek garázdálkodása az utóbbi időben egészen féktelen méreteket öltött. Az elmúlt hetekben a banditák több milliót kerítették hatalmukba.

A sajtó már nem is foglalkozik ezekkel az esetekkel, mert nem akarja a felzak-

latott közönség körében uralkodó pánikot növelni.

Jelentették, hogy a gangsterek nemrég Roosevelti elnök unokáira vetették szemüket. A rendőrségnek tudomására jutottak a banditák újabb tervei a „Fehér Háza”, amelyben az elnök és családja lakik, azóta éjjel-nappal felfegyverzett karhatalom őrzi.

Most is élete veszélyeztetésével, alig pár száz méterre hatolt a lángcsóvához, egy üres tölgyfa belsejéből szebbnél-szebb felvételeket csinált, de a felvételek majdnem életébe kerültek. A pernye a fotografust elrejtő tölgyfáiért, a lángok a fát nyaldosni kezdték és a bator fotóriporter megfűtött hajával uszta meg a nagyobb veszedelmet.

De este az újságíróvacsorán mégis a legjobb hangulatban ő mondta el a legjobb történetét:

EMLEKEZÉS MORENIRE

Amikor a morenii szonda égésénél az első oltási kísérleteket végezték — meséli — amelyekről szintén érdekes felvételeket csinált, — az egyik miniszter erdélyi protezséja, egy fiatal mérnök, valami speciális oltási módszerrel kísérletezett. A módszernek ideig-óráig sikere volt. A láng látszólag kialudt és a katasztrófánál kinlevő hivatalos bizottság egy előkelő politikussal az élén örömmámorban uszott. Üdvözlő táviratot menesztettek a protezsáló miniszternek és valaki ünnepélyes bankettet javasolt.

Az ötletet örömmel fogadták előkerültek a pezsgősüvegek, valahonnan zenét is kerítettek, amely szebbnél szebb nótákat játszott, a nagy politikusnak, mindenki a legjobb hangulatban volt, amikor egyszerre mindenkinek az ajkára fagyott a mosoly és a torkán akadt a szó.

Írtózat, egetverő robbanás rázta meg a termet és kinn diadalmasan és csufondorosan ismét, még erősebben és hatalmasabban égett a szonda lángoszlopa.

A politikusnak keserű lett a szája, a bankettet nem folytatták de az üdvözlő táviratot már nem lehetett visszahívni és a miniszter méltán azt hihette, hogy gunyolódna rajta.

Fotóriporter-kollégánk mindezt abból az alkalomból mondotta el, hogy, mint jelentették, a kiskapusi égő szondánál is megkezdődtek az oltási kísérletek és már az első eredménytelenül végződött.

Benczel Béla

Szakmai gyűlések Aradon

Arad, július 18.

Az aradi munkakamara vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlését, amelyen 50 delegátus közül 45 megjelent. A jelenlevők letárgyalták a munkakamara 2 millió 100 ezer lejt kitevő költségvetését, majd Vladislav Kornél dr. ügyvéd székében az iparkamara főtitkárát is megválasztották.

Ugyancsak vasárnap délelőtt zajlott le Aradon az erdélyi és bánági kereskedelmi testületek elnöki tanácsának a gyűlése is, amelyet, tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, két részletben tartanak meg. Most a nyugati határszél kereskedői gyűléseztek, míg a gyűlés második részletét, amelyen a többi delegátusok is megjelentek, folyó hó 23-án, Brassóban tartják meg.

Különös geológiai jelenség Gelence községben

Gelence, július 18.

Kaptuk a következő érdekes levelet: Gelence községtől erdőtől körülvéve, mintegy 4—5 kilométernyire terül el egy pusztaság, amelyet aratás pusztájának hívnak. Ezen az aránylag nagy területen (területe kb. 7—8 katasztrális hold) pár nap alatt a szemünk láttára furcsa és szokatlan geológiai változások észlelhetők. Három nap óta ez a pusztaság 6—8 métert süllyedt lefelé, miközben a föld gyomrából recsegés-ropogásszerű zaj hallatszik és egy helyen, ahol eddig semmi víz nem volt, gejzirszerűen tör ki egy lávához hasonló folyó, mely hol eruptív erővel buzog, sőt, hol megszünik.

En ebben a kitörő kávébarna folyamban földgázt sejtek, bár lehet nyers petroleum is.

Azt hiszem, hogy óriási jelentősége lenne az esetnek, ha tényleg földgáz lenne, ami nem valószínűtlen, mivel innen mintegy 10—12 kilométernyire, szintén találtak nemrégén ehhez hasonló forrást, mely földgáznak bizonyult.

Teljes tisztelettel
Kun Sándor, Geonca.

CSÜTÖRTÖKÖN

JULIUS 20-ÁN HAJNALI
459 ÓRAKOR INDUL

KONSTANCAI TÁRSAS-

KIRÁNDULÁSUNK

A BRASSÓI ÁLLOMÁSROL.

Kinevezések a brassói Betegsegélyzőnél

Brassó, július 18.

A munkügyi minisztérium rendeletét adott ki az ország különböző betegsegélyzői pénztárainál működő személyzet kinevezésével és véglegesítésével kapcsolatban. A brassói betegsegélyzőhöz a következőket nevezték ki:

Enescu György, a pénztár véglegesített igazgatója, I. oszt. irodafőnöki rangban, Rotez Cezar II. oszt. kerületi főnök, Latzeu Helena, Margineanu Emil, Dragotescu Constantin I. oszt. irodafőnökök, Medgye-san Victor, Zine Emilia, Maiter Gyula, Serban Jon, Jonica Dumitru, Sendrea Dumitru, Balag Simon irodafőnökök, Cristian Gyula, Jonica Suzanna, Munteanu Jon, Bedó Mária, Handrea Anna, Tomozei Elvira, Metghesan Lujza, Jacob Constantin, Jacobi Barbara, Bota Dumitru, David Eugenia, Savu Matei, Bungarzan Anna, Boroianu Maria, Greforsch Joane, Bunea Alexandru, Sotirescu Vasile mint munkók, Cristoloveanu Ottilia és Ilias Taisie gépírók, Sandru Nicolae, Roscutet Matei betegellenőrök, Gafta Jon segédkönyvelő, valamint különböző városokból ideidelegált ellenőrök és egészségügyi agensek.

Zsidó műkedvelő-előadás

Brassóban

Érdekes előadás lesz július 19-én szerdán este 9 órakor az Astra-színház termében. Brassói zsidó műkedvelők, a Zsidó Nemzeti Szövetség égisze alatt, előadják, M. Gordin, orosz író „Schite” (Eszterke esküvője) című zsidó népszínművet.

Bujor munkásvezér meghosszabbítja brassói tartózkodását

Beszámoltunk arról, hogy Bujor, az amnesztiában részesült munkásvezér Brassóba jött. Bujor szombaton résztvett a Törökvis dalegylet kitünően sikerült kerti hangversenyén. A hangverseny résztvevői Bujort hangos eljenzéssel fogadták, majd Bagoly munkakamarai elnök kísérelte kíséretében virágot nyújtott az agg munkásvezérnek. Vasárnap Bujor Sepsiszentgyörgyre járt, ahol agyan csak a brassói Törökvis dalárda megismételt estélyén vett részt. Itt a sepsiszentgyörgyi szociáldemokrata párt titkára üdvözölte. Értesüléseink szerint Bujor meghosszabbította néhány napra brassói tartózkodását. Brassóban a munkásvezér Cretu szociáldemokrata gondnok vendége. Cretuhoz ugyanis régi kötelek fűzik. A gondnok volt ugyanis az, aki kiment Amerikába és onnan több aláírással tiltakozást hozott az amerikai románoktól, követelve Bujor szabadlára helyezését. Ez az amerikai memorandum jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Bujor 13 évi fogság után amnesztiában részesítették és szabadon engedték.

A Pojánán nyaral Stere Constantin

Két nappal ezelőtt Brassóba érkezett Stere Constantin, a kiváló író és szociológus, a radikális parasztpárt bessarabiai vezére. Stere titkárának kíséretében a Pojánára ment, ahol pihenni fog. Ugyan csak Brassóban telepedett meg hosszabb pihenésre Cezar Petrescu, a modern román irodalom egyik legkimagaslóbb alakja. A kiváló író családjával együtt Brassóban tölti nyári szabadidőjét.

A brassói kath. főgimnázium közlése

A római katolikus főgimnázium igazgatója értesíti az érdekelteket, hogy a bakkalaureatusi diplomák a kötelező díjak befizetése ellenében már átvehetők. A diplomák kiadását a vizsga eredménye kielégítő. A vizsgázókat nyerték: Arvai József, Csiki Gábor, Fejér Miklós, Szigeti Ernő és Vörtes László. Előzetes osztályzattal átméntek: Botor Ferenc, Demeter Dező, Illyés József, Meisel János, Mezei István és Szele Béla.

Gusti közoktatásügyi miniszter Brassóban

Tegnap este Brassóban járt Gusti közoktatásügyi miniszter. Gusti miniszter Pamfil Seicaru, a Curentul főszerkesztőjével érkezett meg Bukarestből. Itt összejártak Cezar Petrescuval, a kiváló román íróval és ezzel együtt kimentek Sepsiszentgyörgyre.

NYUGDIJASOK, FIGYELEM!

Megkezdik a nyugdíjasok májusi hátralékainak kifizetését

Megjött a kiutalás a hadirokkantak részére is

Brassó, július 18.

Elsőnek jelentettük lapunk hasábjain, hogy a pénzügyminisztérium elhatározta a nyugdíjhátralékok rendezését. Mint ismeretes, a minisztérium már hetekkel ezelőtt részletes kimutatást kért a különböző pénzügyigazgatóságoktól a nyugdíjhátralékokra vonatkozólag.

A brassói pénzügyigazgatóság idejében el is küldte a kimutatásokat. Ugyáztik, a pénzügyminisztérium ezuttal — ha nem is teljes mértékben — betartotta ígértét.

Hétfőn délelőtt ugyanis a pénzügyigazgatósághoz nagyobb összegű kiutalás érkezett a pénzügyminisztériumtól a májusi nyugdíjhátralékok kiegyenlítésére. A kiutalás birtokában a pénzügyigazgatóság ma kommunikát adott ki, amelyben közli, hogy ma, kedden,

július 18-án megkezdik az összes májusi hátralékok kiegyenlítését.

Ajánlatos, ha az érdeelt nyugdíjasok azonnal jelentkeznek, mert késés esetén járandóságukat csak nagy nehézségek után fogják megkapni.

Ezzel egyidejűleg másik kiutalás is érkezett a pénzügyminisztériumtól a hadirokkantak, özvegyek és hadiárók áprilisi és májusi hátralékainak kiegyenlítésére.

Ez az intézkedés valóban idejében jött, mert a brassói és brassómegyei hadirokkantak helyzete — amint azt már röviden jeleztük — a lehető legsivárabb. A szerencsétlen rokkantak, özvegyek és árva 10—20 és százezer havi nyugdíjjárandóságukat hónapok óta nem kapják.

Vannak olyan rokkant nyugdíjasok a megyében, akik ez év januárjától nem

kapták meg járandóságaikat. Tény, hogy most megkezdik az áprilisi hátralékok kifizetését. Arról azonban senki sem beszél, hogy mi lesz az év első negyedére eső és még mindig kifizetetlen nyugdíjakkal.

Reméljük, hogy ezeket a hátralékokat is sürgősen rendezni fogják. A brassói pénzügyigazgatóság egyébként meglehetősen jól áll a kifizetésekkel, amennyiben ma megérkezett az utolsó kiutalás az állami tisztviselők fizetésének folyósítására is. Ezt a kiutalást a hadsereg kapta meg.

Ilyenformán a mai nappal a brassói és brassómegyei tisztviselők hiánytalanul megkapták júniusi havi fizetéseiket.

A júliusi fizetéseket, előreláthatólag, szintén késedelemmel fogják folyósítani. Három nap múlva ugyanis a következő havi fizetések válnak esedékessé.

Az új munkarend a brassói hivatalokban

Hétfőn délelőtt csak a pénzügyigazgatóságon dolgoztak

Brassó, július 18.

Hétfőn az összes városi és megyei hivatalokban életbe lépett a nyári munkarend. A városházán egész délelőtt szünetelt a munka, a városházán ugyanis hétfőn és minden ünnep után következő napon csak délután fél négytől fél hétig dolgoznak a hivatalok. Hasonló munkarend van a rendőrségen, valamint a megyei prefektúrán is.

Nem így van azonban a pénzügyigaz-

gatóságnál, amelynek tisztviselői panaszkodnak, hogy semmilyen pihenőben sem részesülnek. Míg a többi állami hivatalokban nyáron csak félnapot dolgoznak, a pénzügy tisztviselőit délelőtt és délután egyaránt dolgoztatják. Ami pedig a legsúlyosabb, egész éven keresztül egyetlen nap szabadságot sem adnak nekik.

Az antiszociális eljárást a pénzügyminisztérium azzal indokolja, hogy nincs elég tisztviselő, akik a szabadságon levőket helyettesítse.

Megjött az első sovány segítség

Százezer lej rendkívüli hiteli utaltak ki a brassómegyei árvizkárosultaknak

Brassó, július 18.

Brassó megyét, amint arra többször is rámutattunk — az árvizek végzettszerűen sújtották. A kiáradt patakok hatalmas területeket öntöttek el. A lakosság felbecsülhetetlen károkat szenvedett, egyes szegényebb és mélyebben fekvő községekben pedig az árvizkár oly nagy, hogy a lakosságot éhínség, a jószágot pedig a pusztulás fenyegeti.

A rendkívüli súlyos helyzetről a megyei prefektúra részletes jelentést küldött a földmívelési és belügyminisztériumnak. Nyilván ennek a közbelépésnek tulajdonítható, hogy

megjött az első segély, amely meglehetősen sovány.

A belügyminisztérium ugyanis értesítette a vármegyei prefekturát, hogy Brassó vármegye árvizsújtotta lakosságának segítségére

100 ezer lejt utalt ki.

A pénzt a lehető legrövidebb időn belül eljuttatják a prefektúrának.

A belügyminisztérium által nyújtott segély meglehetősen sovány, különösen, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a megye kára több millióra rug. A kárbecslések még mindig nem történtek meg teljes pontossággal. A közszociális elöljáróságok a becslés megértésére haladékokat kértek az-

za, a megokolással, hogy a mélyebben fekvő pontokon még mindig nem kezdődött az évi kongresszus, amely még dolt vissza az árvíz.

Azonfelül Bodaszita község lakossága például tengerit kért segítségül azzal az indoklással, hogy a lakosságnak nincs mit ennie. Reméljük, hogy ebben az irányban is meg fogják tenni az illetékes hatóságok a szükséges lépéseket, mert a most kiutalt százezer lej még arra sem elég, hogy a legkisebb községet felfel- sítse, vagy kártalanítsák.

A kath. nőegylet bolonyai napközi otthonának lelavatása

Vasárnap ünnepélyes keretek között avatták föl a római katolikus nőegylet bolonyai napközi otthonát. Az ünnepség délelőtt 11 órakor a bolonyai kiskápolnában misével vette kezdetét. Délután öt órakor dr. Péter Antal apátplebános megáldotta az otthont, majd az ünnepség a szomszédos Schiel kertben folytatódott. A műsor előtt dr. Péter Antal apátplebános magasszónyálalású beszédben méltatta az esemény fontosságát és a jótékony magasztos eszméjét. Ezután az otthon gondozottjai kitünően sikerült gyermekszámokat adtak el. A gazdag műsort határozottan egészítették ki a gyermekkoros komoly és vidám énekei. A szép ünnepség uzsonnával ért véget.

Lux-Mozgó, Brassó

Ma utoljára fut a nagy sikert aratott világhírű filmsláger:

„SZERELMESKEDÉS“

A főszerepekben:

Magda Schneider és Paul Hörbiger

JÖN:

Maria Bressler

hírneves amerikai filmszínésznő

„EMMA“

című filmben.

JÖN:

Brassómegyében betiltották a hazafias képek eladását és a hazafias lapokra hivatalos segédlettel való előfizettséggyűjtést

Brassó, július 18.

A brassómegyei prefektúra ma szigorú rendeletet kapott a belügyminisztériumtól, amelyben a minisztérium utasítja a megyei hatóságok vezetőit, hogy a falvakon szélhámoskodó és hazafias képeket, meg különböző lapokat hivatalos segédlettel terjesztő egyénekkal szemben a legteljesebb szigorral lépjenek fel.

Az utóbbi időben ugyanis az ország különböző részéből rengeteg panasz érkezett a belügyminisztériumhoz ismeretlen szélhámosok ellen, akik inspektoroknak és másfajta magasrangú tisztviselőknek adva ki magukat, miniszteri rendeletet mutatnak fel, amellyel félrevezetik a hatósági közegeket és azok segítségével mennek előfizetést gyűjteni különböző nyomtatványokra, vagy pedig hazafias képeket sóznak rá a hiszékeny lakosságra.

Ez a rendszer hosszú idő óta ország-szerte divik. A belügyminisztérium azonban mindeddig nem tette meg a szükséges intézkedéseket. Most azonban — mint megírtuk — két ilyen szélhámos véletlenül Mihalache volt belügyminisztert akarta megzsarolni. A pártvezér aztán táviratilag tett panaszt a belügyminisztériumnak, amely erre kiadta a szóbanforgó rendeletet.

A belügyminisztérium kategorikusan leszögezi, hogy senkinek sincs hivatalos felhatalmazása az uralkodó fényképet erőszakkal árusítani, vagy pedig hazafias jelszavakkal lapokra előfizetéseket gyűjteni. Akik ilyesmivel állnak elő, azonnal le kell csukni és eljárást indítani ellenük.

A miniszteri intézkedésnek megfelelően a vármegyei prefektúra köriratot adott az összes megyei hatóságoknak, betiltva a hazafias jelszavakkal és hivatalos erőszakkal való zsarolást.

A brassói rendőrség hírei

Hétfőre virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték Boier Nicolae Kapu-utca 25. száma alatt levő irodájába. A betörők álkulccsal nyitották fel az ajtót, majd az irodában fejsze segítségével feltörték az íróasztalt és onnan négyezer lej készpénzt loptak el. A tolvajok a tett elkövetése után nyomtalanul eltűntek. — Péter Mihály munkás feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik ellopták kabátját, a benne levő okmányokkal együtt. A szegény munkásnak nem volt hajléka, ahol lepihent volna és ezért a Katonakórház terén egy fa alatt huzta meg magát éjszakára. Amíg aludt, valaki elemelte a kabátját, katonai livrettjét, valamint személyazonossági igazolványát. A nyomozás megindult. — Felter Lázár, Kórház-utca 59. szám alatti lakos bűnvádi feljelentést tett Kecsei Lina nevű eselédje ellen, mert az 1500 lejt ellopott lakásából. A cselédleányt előállították a rendőrségen. — A Transsylvania étteremmel szemben, az egyik sétatéri padon egy női ernyőt találtak. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrség büntügyi osztályánál.

Egy meghurcolt brassói pénzügyi ellenőr rehabilitálása

Amikor a táblai ügyész kéri a vádlott felmentését

Brassó, július 18.

Szenzációs felmentő ítéletet hozott a nagy váradi ítélőtábla Hasz—Ciurea—Radu-tanácsa Vug Vasile, jelenleg brassói pénzügyi ellenőr ügyében, akit a szatmári törvényszék hivatalos iratokban hamis adatok felvitelének bűnében — 6 terhelő tanu vallomása alapján — vétkesnek talált és súlyos büntetéssel sújtott. Felelősségét folytán az ügy a váradi táblához került, ahol folyó hó 14-én tárgyalták.

Az ügy előzményei a következők:

Ezelőtt két évvel, 1931. január 14-én, amikor nevezett ellenőr a szatmári pénzügyigazgatásnál teljesített szolgálatot, feljelentés alapján, kiszállt a Szatmármegyéhez tartozó Nagyhegy község bírájához és Petrus Axente nevű albiróhoz, akik, a feljelentés szerint gabonapálinkát főztek adózatlanul. Az ellenőr — ismerve a falusi zugfőzők erőszakos ellenállásra hajlamos tulajdonságait, — két csendőr kíséretében tartotta meg a kiszállást. Nagyhegy község a kápolnokmonostori járásban van, kb. 45 kilométer távolságra a nagybányai vasúti állomástól. Erdős vidék s a lakosság 90 százaléka román. Ez a vidék, évtizedek óta közismert fészke az adózatlan pálinkafőzésnek.

Ezeket a zugfőzéseket megakadályozni nagyon nehéz, mert a lakosság összetart és minden eszközt megragad, hogy az ellenőrző közegeket tévútra vezesse, vagy megakadályozza a kihágás felfedezésében. A szatmármegyey prefektúra pénzügyi és belügyminisztériumi rendeletre úgy intézkedett, hogy a bejelentett pálinkafőző üstöket a község házára kell szállítani és bírói, valamint csendőrségi pecsét alatt kell tartani, amikor bejelentett gyümölcsfőzés nincsen.

A fenti esetben is Vug ellenőr előbb a község házában megállapította, hogy az összes üstök zár alatt vannak és csupán a feljelentésben szereplő Petrus Axente üste hiányzik. Az üstöt szorgos kutatás után meg is találja Petrus házában kívül jól elrejtett pincéjében, melynek ajtaját egy nagyobb rakás tűzifahasábokkal teljesen eltorlaszolja és elrejtve találja. Az üst alatt tüzet talál, maga a készülék teljesen felszerelve sisakkal, hűtővel, vízzel, stb. A „gyárhelyiségben” talált még körülbelül 1000 liter erjedt gabonacefrét, talált még 200 liter mézszaladot, amelyvel a szeszfőzők szakszerűen fertőtleníteni szokták kádjaikat minden cefrézés után. Az üstöt és mellékalkatrészeit természetesen hiányzik a kettős hivatalos pecsét. Szóval, a kihágás elkövetésének legfontosabb tényezői meg voltak, a jegyzőkönyvet felveszik s az ügy megindul a maga hivatalos útján a pénzügyigazgatásig, a minisztériumba. A minisztériumi jóváhagyás után az ügyet átteszik a szatmári törvényszékhez, hogy a tettesek ellen alkalmazza a szesz törvény által előírt 3 hónaptól 1 évig terjedő börtönbüntetést. Tudniillik ilyen esetekben pénzbüntetésnek helye nincsen.

A kihágás törvényszéki tárgyalásánál Petrus Axente súlyos vádaknak emelt Vug ellen és tanukra hivatkozva állította, hogy nevezett ellenőr hamisítást követett el az iratok megírásánál. Azzal védekezik, hogy a cefre nem volt cefre, hanem moslék a 80 darab hizlalásban lévő disznóhoz, hogy a pálinkafőző üst azért nem volt pecsét alatt a község házában, a többi falubeli üsttel, mert azelőtt három nappal törvényesen bejelentett gyümölcspálinkafőzést végzett s az üstöt ecébből hozta el a bírótól. A tanuk között szerepeltek Petrus apósa, szomszédja és szolgálja. A Vug elleni bűnügyi eljárásnál ezen tanuk eskü alatt vallották, hogy a Petrus által felhozott tények igazak. Ezzel szemben Vugnak, a két csendőr közül csak egyik jött el vallomástételre és ez mindenben igazolja Vug eljárását. De Petrusnak azt tanujá van, a törvényszék Petrus érvelését és bizonyítását elfogadja és Vugot okirat-hamisításban bűnösnek találva, elmarasztalja.

SZENZÁCIÓS FORDULAT

Vug ellenőr ártatlanságát hangoztatja és megelégedési az ítéletet. Egyben jelentést tesz a minisztériumnak az egész ügyről. A minisztérium szigorú vizsgálatot rendel el Vug ellen. Állami ügyvédek vizsgálják lépésről lépésre Vug eljárását, tanukat hallgatnak ki és az eredmény szenzációs. A pénzügyminiszteri ankét kétséget kizáróan megállapítja, hogy Vug Vasile ellenőr a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítette kötelességét, a törvényes intézkedéseket pontosan betartotta és nem hogy büntetést, hanem dicsőítést érdemel. Vugnak szolgálatból való felfüggesztésére időközben kiadott határozatot a minisztérium visszavonja és egyben elrendeli, hogy az állami jogügyi hivatal tegyen meg mindent, hogy Vugot a bíróság előtt megvédjék, mert kétséget kizáróan megállapítást nyert teljes ártatlansága.

Ez a közigazgatási vizsgálat azután megállapítja, hogy hamisak Petrusnak és társainak az állításuk, miszerint 80 disznója volt Petrusnak, mert Nagyhegy község jegyzőségénél fellektetett állatösszeírási jegyzőkönyv szerint 1931. év januárjában Petrus

Axentnek nem 80, hanem 4 disznója volt.

b) hamis az az állítás, mely szerint három nappal azelőtt törvényesen bejelentett gyümölcspálinkafőzést végzett s ezért volt az üst a lakásán pecsét nélkül, mert a kápolnokmonostori adóhivatal pálinkatermelési lajstroma szerint, Petrus Axente üstjén legutóbb 1930. januárjában, — tehát kerekén egy évvel ezelőtt volt az utolsó törvényes főzés, tehát ha Petrus 1931. január 11-én, azaz három nappal Vug kiszállása előtt főzött, akkor bejelentetlenül és adózatlanul főzött.

A TÁBLAI TÁRGYALÁS

A táblai tárgyalásnál Vugot Cotrus váradi és Cherches szatmári ügyvédek, valamint a minisztérium delegáltja, Niculescu ügyvéd védik. Cotrus védőnek hosszabb és minden részletre kiterő alapos védőbeszéde után Niculescu állami ügyvéd előadja, hogy a miniszteri vizsgálat teljesen igazolta Vug eljárását, semmi törvénytelenesség nem történt, Vug egyike a leglelküimeretesebb tisztviselőknek és úgy a jelen esetben, mint sok más esetben legnagyobb pontossággal teljesítette kötelességét, végül is felmentését kéri, mert, úgy mond, Vugot teljesen ártatlanul hurcolták meg.

A táblai ügyész ezután feláll és emelt hangon mondja a következőket: A felsorolt bizonyítékok oly meggyőzőek, hogy ezek után

A galaci Marina Danubiana brassói szereplése

Az első nap súlyos vereséget szenvedett, a második nap nehezen, de megérdemelten győzött

Brassó, július 18.

A galaci Marina Danubiana kétnapi brassói vendégszereplése sem nyújtotta Brassónak azt a sportot, amit méltán elvárhattunk volna. Főleg az első napi játéka volt minden kritikán aluli. A CFR impozáns játéktudása megakadályozta a galaciak minden akcióját. A második nap már valamelyest tempóba jöttek és sok szép akcióban volt része a közönségnek. Egyetlen emberük, aki mindkét nap szinte emberfeletti munkát végzett: Chicioroaga balszélső. Gyors játékos, beadásai pontosak és jó lövő. Minden lefutása veszélyes volt. A legjobb akaratlanság sem dicsérhetünk meg mást a csapatukból. A második nap még Artagea és Burghceanu emelkedtek ki a

csapatból.

A CFR nagyarányú győzelme egy cseppet sem túlzott. Hatalmas lendülettel és lelkesedéssel játszottak. Minden emberük tudásuk legjavát nyújtotta. Hasonló ellenféllel szemben még szebb játékot produkált volna. Főleg a csatársoruk akciói voltak szépek: letipor-ták a gyengén védekező galaciak védelmét.

Az Astra vasárnapi játéka nem mondható szerencsésnek. Lefutásaik csak nagyritkán sikerültek. Bágyadtan játszott a csapat. A szokatlan nagy meleg meggátolta a gyors iramot. Egyébként győzelmük biztos lett volna, ha a galaciak a szombati formájukat játsszák ki.

A mérkőzések

Szombat:

ACFR—Marina Danubiana 9:1 (4:0). Bíró: Tibád.

A CFR kezd. Már az első percben áttörik a védelmet, de kapu mellé talál. Gyenge Marina ostrom rá a válasza.

Az 5-ik percben Csomag leszalad. Bomba. Kapus kiöklözi Csányi elé, aki nyugodtan a hálóba teszi a labdát. (1:0).

Marina támadás és Burghceanu kapu előtt ront. Megint támadnak és megint rontanak.

A 17-ik percben Ströck, Székely, Csomag kombináció, melyet 6 méterről az utóbbi értékesít. (2:0).

Egyébként jó helyzet a CFR kapuja előtt, de eredménytelenek. A 21-ik percben Székely

leszállásból gölt lö, amit a bíró nem ad meg. Veszélyes CFR támadások következnek. Két Csomag-bomba, majd Székely lö felső kapufát. A 32-ik percben újabb Székely-bombát véd ügyesen Gasser, kinek kétnapi szereplése alatt ez volt egyetlen jó véde.

A 33-ik percben Csomag leszalad és beadását Székely balsarokba vágja. (3:0).

Négy percre rá

Székely 25 méterről löti gyönyörű bombája repül be védhetetlenül a hálóba. (4:0).

Kezd a játék változni. Marina eredménytelen kornere után Ströck kapuskézbe helyezi a labdát. Majd még egy galaci kornerral véget ér a félidő.

A második félidő

A második félidőben Dresnadt helyett Bertha játszik.

A 4-ik percben Székely 14 méteres védhetetlen dugója 5-re emeli a gólok számát. A 8-ik percben általános derülttség közepette kiderült, hogy a vendégek a második félidőben 12 emberrel próbálnak az eredményen javítani. A 14-ik percben Raicov közeli lövését védi Schromm, majd Chicioroaga lövését fogja könnyen.

A 16-ik percben Ströck beadásából Csányi közlel gölt lö. (6:0). A 21-ik percben Ströck 12 méterről a kapus keze között a hálóba lövi a labdát.

Mezőnyjáték következik. Tizenegyes a CFR ellen, melyet Cristu értékesít góllal. (7:1). Élénk játék következik és a 42-ik percben Ströck közlel gölt lö. (8:1). A 43-ik percben Csomag kornere a vetődő kapus mellett egyenesen a hálóba csuszlik, beállítva a végeredményt. (9:1).

Mint már említettük, a vendégek legjobb embere Chicioroaga balszélső volt. A CFR-ben pedig mindenki szépen játszott, főleg Székely.

Vasárnap:

Marina Danubiana—Astra 3:2 (1:0). Bíró: Lungu.

Már az első percben szembetűnik a galaciak feljavult játéka. Könnyebben, frissebben mozognak, mint szombaton. A 22-ik perctől az iram még jobban fokozódik és Marina főlény

Astra-Mozgó! Ma Hétfőtől Ma Megnyitó előadás!

Erótikus film! A modern sexuális élet, a szabad szerelem filmje!

GRANOVSKY a legszéniálisabb orosz filmrendező német filmalkotása
FRIEDRICH HOLLÄNDER a Marlane Dietrich-filmek nagyszerű komponistájának slágereivel

AZ ÉLET DALA

(DAS LIED VOM LEBEN)

A szünetben minden mozielőadásán fellép a bécsi állami Operaház primaballerinája, a nagyszabású színművész

HERTHA BRECKNER

spic-táncosnő, a klasszikus táncművészet lagragyogóbb reprezentálója

Következő műsor: **Buvárhajók, előre!** Ufa-világ sláger Rudolf Forster

magam is nyugodt lelkiismerettel állítom, miszerint a vádlott ártatlan, felmentését kérem.

A bíróság visszavonul és rövid szünet után az elnök kihirdeti a felmentő ítéletet, amely, — miután senki nem felelkezett, — jogerőssé vált.

Igy kapott fényes elégtételt egy igazságtalanul meghurcolt tisztviselő.

A jogerős ítélet folytán Petrus elleni kihágási ügy folyamata megindul és most már úgy a tiltott pálinkafőzésért, mint hamis vádemelés és tanulás miatt is felelnie kell a bíróság előtt.

Ujabb nagyarányú CFR győzelem

Székelyudvarhely, július 18.

A szombati fényes győzelmét után Székelyudvarhelyen játszott a CFR. Nagy hőségben, fáradtan az uttól és a szombati mérkőzéstől — 8:0 rekord gólaránnyal győzte le ellenfelét. A gólokat Ströck (5), Vajda (2) és Russu, Csányi, Csomag rúgták.

Az utolsó két CFR mérkőzés hatalmas gózápora után, gyönyörű kiüzdelemre van kilátás a csütörtöki Elektromos-CFR mérkőzésen.

Brassóban a szombati és vasárnapi tenisverseny eredményei:

Férfi egyes: Schmidt—Székely 6—2, 6—4, 6—0.

Női egyes: Teutschné—Kleesné 6—1, 4—6—5.

Férfi páros: Schmidt—Ilyés—Hönlé—Knall 6—1, 8—6, 6—4.

Vegyes páros: A sötétség beállta miatt nem lett megtartva.

Ilie Christea tanárt Nagyenyedre helyezték át

Vasárnap megjelent a Hivatalos Lapban a tanfolyamokban eszközölt áthelyezések listája. Ebből a miniszteri rendeletből kitűnik, hogy Ilie Christea professzort a brassói Saguna főgimnázium tanárát, az országos híri szociológust és a Spre Stanga című baloldali lap volt főszerkesztőjét Brassóból Nagyenyedre helyezték át. Az áthelyezés, befentesek szerint a tanár politikai tevékenységéből áll kapcsolatban, amely miatt egyébként már bíróság előtt is állott.

Lelülették a derestyei strand kiskoru szarkáját

Vasárnap délután a derestyei strandon flagranti érték K. R. 14 éves hosszalusi fiút, amint az egyik kabinból lopni akart. A hosszalusi betörő lesbe állott és várt addig, míg két brassói fiatalember, levetkőzve, elhagyja kabinját. Ezután belopódzott az elhagyott kabinba s a ruhákból kicsente a fiatal emberek pénztárcáit. Mielőtt azonban megpróbálhatt volna, elfogták és a negyedik kerületi rendőrségre hozták. Miután átkutatták, különböző lopott holmikat találtak nála. Semmi igazoló irat nem volt a zsebében. Vallatni kezdték és azt mondták, hogy Kapitány Árpának hívják. Később azonban kiderült, hogy hazudott, mert a nyomozás során megállapították igazi nevét. Azt is megállapították, hogy állandóan lopkodta a strand vendégeit. Kihallgatása után a kiskoru betörőt átadták az ügyészségnek.

Primăria Municipiului Braşov. No. 16977—1935. 2453 D. C.

HIREDETMEY

Ezennel közhírré tesszük, hogy a hivatalos lap f. é. július 8-án kelt 154 számában kihirdetett 4070—1935 számú miniszteri rendelet alapján a hivatalos lap f. é. július 15-étől kezdve a következők:

Naponta 7 és fél óráig és fél óráig, vasárnap és ünnepnapok után 15 és fél óráig. Braşov, 1935. július 14-én.

Primar: Dr. Voicu, Secretar general: Socaci

TOMCSA SÁNDOR:

En mit vinnék a bárkába?

(Negyedik közlemény)

Bonviván helyett (az élet bonvivánjaira gondolok) vinnék husz nyakkendőt (részben pettyeseket, részben pettyteleneket) egy manikűr-készletet, kétszáz kötet detektív-regényt, egy ucca-sarkot és egy pávatolát.

Bor-ból csak az igazságot vinném, a nai borok többi alkatrésze hullana az égből.

Borda. Ami biztos, biztos: én a magam észéről, azt a bizonyost kioperáltatnám.

Borzalom. Ezt a szót és fogalmat csak a bárkában levő keresztretjvény-fejtők ránti figyelemből vinném. És pedig ebben a formában: első fele állati prém, melyhez asszonyok — érthetetlenül — a férj megkopsztása révén igyekeznek jutni, második fele: így hívják egy nagy akas betétkönyvet. A kettő együtt pedig az az idegmegrázkodtatás, mely a óalett-kérdést a bankpolitikával köti össze.

Brilliansra azért volna szükség, hogy a valódi nőt a hamistól meg lehessen különböztetni. Egy valódi nő ugyanis a valódi brilliansot úgy viseli, mintha hamis volna. Nem a brillians, — a nő. Ellenben egy hamis nő egy hamis brilliansot úgy visel, mintha valódi volna. Nem a nő, — a brillians. Ez ennek a közetnek az egyetlen reális haszna.

Buda. Mint a pesti szon-írók részére a költészet berkeiben elhelyezett utolsó nentsvát — föltétlen szükségesnek átnám átmenteni.

Boldogság-ot nem viszünk, hisz a szomszédban nem lesz zongora, az emeleten rádió, a földszinten telefon és a házme-sternek lánya. Csak a szelek szelid üvölése fog behallatszani a bárkába.

Bolond-ságot nem követhet el senki, bank nem lesz a bárkában.

Bot-ra nincs szükség, mivel a bárkában nem lesz se koldus, se kisebbség.

Bonc-felszerelésre viszont lesz szükség, mert a bárkában tilosak lesznek az emberiség és a béke mellett rendezett tüntetések.

Borravaló-rendszer eltöröltetik. A pin-derék általányt fognak fizetni annak a rendégnek, aki még néha-néha betéved a kávéházba.

Bosszu-ra sem lesz szükség. Bárkánk se boálett-cikkeket, se drámaírókat nem szállít.

Botrány-ból csak annyit raktározunk be, amennyi egy szimpla kis gépirókis-asszonyt ünnepe, irigylet, imádott és óhajtott amerikai filmsztárra avat.

Box-ütés. Néhányat feltétlen kell bepakolnunk, néhányat úgy srégen be-ve az állra. Ugyancsak az amerikai film-művészet érdekében. Mert tizenkét éve nem láttam még amerikai filmet, amelyben legalább egy box-ütés ne lett volna. Egy box-ütés úgy srégen be-ve, a néző széperzékére.

Börtön nem lenne. A bűnösökkel bűntetők arányában többet vagy kevesebbet olvastatnánk — Decobráról.

Bökkenő sem lenne, nem csinálnánk konverziót.

Bukásra volna szükség, hogy kiakul-hasson a milliomosok kasztja. Nökből nem lehetnének milliomosok!

Bundát sajnos csak kikészítetlen és élő állapotban vihetnénk a bárkában. És tudjuk, hogy ezzel milyen gondot akasz-tunk a házasság nyakába: tessék el-képzelni egy férjet, amint egy orosz esi-köt kerget a bárkában.

Busás. E szót mint jelzöt kell vinniünk, az önzetlen politikai tettek mértékéhez.

C.

Cápa. E szörnyű ragadozó elvisszük mégis, a tengeri fürdőre kívánczó asszo-nyok férjei részére — belátjuk mi is — gyenge ellenérvként. Mert inkább hara-pjon ketté egy cápa, inkább menjen tönk-re a férjem, sőt inkább maradjon egye-dül itthon, mintsem, hogy Köpetné a ten-ger mellől írjon nekem. Nekem!!

Cement. Azaz, hogy nem is a cementet vinnék, csak a kartellt, mint a cement kötőerejének legeklatásabb példáját.

Cigarettaból a finomabb fajtájakat vinném. És ez a választásom csak látszó-lag olyan balkezes. Mert az ocsóbb ugyis olyan drága, hogy nem tudunk hozzá-jutni, míg a finomabb fajtájak árát a kormány ismert szociális érzékével any-nyira fogja redukálni, hogy a milliomo-sok végre szívhatják. Ők szívják, mi pó-unk.

(Folytatása következik.)

Calinescu államtitkár súlyos balesete

Bukarest, július 18.

Armand Calinescu belügyi államtitkár kellemetlen baleset érte. Argesi birtokán az esőzésektől nedves fűvön olyan szerencsétlenül csuszott meg és esett el,

hogy egyik lábát eltörte.

Kínzó sérülésével Bukarestbe szállították az egyik szanatóriumba, ahol a törött lábát gipszbe tették. Az államtitkár hosz-szabb ideig nem járhat be hivatalába.

Hol lesz az ideai hadgyakorlat

Bukarest, július 18.

Katonai körökből származó értesülések szerint a legfelsőbb hadvezetőség elhatá-rozta, hogy az ideai hadgyakorlatokat Medgyes környékén tartatja meg.

A hadgyakorlatra összesen hat had-osztályt összpontosítanak.

A Lupta értesülése szerint a tervezett hadgyakorlatok ezúttal igazán nagyszá-básnak lesznek s felvonul azokon Ro-mánia egész hadi készülsége az összes újfajta technikai hadiszerekkel. Különö-sen a Lupta hírével kapcsolatban a had-ügyminisztérium is szükségesnek látta a

hivatalos tájékoztató kiadását. Megállá-pítja ebben, hogy az őszi nagy hadgya-korlatokra eddig az időpontig még semmi hivatalos intézkedés nem történt. Bárhol és bármikor is tartsa azonban meg azt a legfelsőbb hadvezetőség, semmi szó sincs arról, hogy az nagyszabású legyen, mint az eddigiek voltak, mert célja kizá-rólag csak a behívott korosztályok kikép-zésének kiegészítése. A legfelsőbb hadve-zetőség szükségesnek tartaná ugyan a na-gyszabású hadgyakorlatokat is, ezek-re azonban egyelőre nincs fedezete a költségvetésnek.

Súlyos ellentétek a francia szociál-demokrácia pártban

Páris, július 18.

A francia szocialista pártnak július 14-én, Franciaország nemzeti ünnepén dőött az évi kongresszusa, amely még ma is tart. A kongresszus viharos és e-keseredett hangulatban folyik.

A felszólalók beszédeiből kitétnik, hogy a francia szocialisták pártjában szakadások vannak. A jobboldali árnyal-atok a baloldali frakciókkal küzdenek és ma már a francia szocialista pártnak sincs egységes képe.

A mai ülésen Marquet oda nyilatko-zott, hogy a második Internacionálét ha-lottnak kell tekinteni. Leon Blum a fel-szólalásra azonnal válaszol és megdöb-be-néssel szögezi le, hogy az egységesnek

hitt pártban nemzeti-szocialista felszólá-lásokat is hallani.

Fenaudel, Leon Blum nagy ellenfele szóla fel ezután és azt követeli, hogy a párt alapszabályait módosítsák. A jelen-legi alapszabályok mellett ugyanis a párt a hadihiteket nem szavazhatja meg, már pedig egyik szomszéd állam (vajjon melyik lehet ez a szomszéd?) hadikészü-lődései rövidesen szükségessé tehetik, hogy a hadihitelek megszüntetésének kér-désében a pártnak állást kell foglalnia.

Leon Blum szóla fel ismét és kifejti, hogy a pártnak nem szabad ennyire szétforgácsolódni és egységesen kell tartani azt az ellenzéki frontot, amely az évek során a pártot Franciaországban nagy-gyá és teljessé tette.

Lapzártakor jelentik:

GÖMBÖS GYULA

magyar miniszterelnököt felesége halála alkalmával a részvétlénység százai ke-resik fel. Az egységspárt elhatározta, hogy teljes számban vesz részt a minisz-terelnök feleségének temetésén. Gömbös személyesen látogatásokat nem fogad, csak rokonait és legszűkebb baráti körének tagjait. Gömbös Gyuláné temetése kedd délután lesz.

A TISZA

Hevesmegyében még mindig emelkedik. Szakértők megállapítása szerint 52 éve nem volt olyan magas a Tisza vízállása, mint most.

A legrettenetesebb a helyzet Poroszló, Tiszanánás és Tiszafüred környékén. Fze-ket a helyeket Horthy kormányzó is me-glátogatta. A Tisza ma délután végre 10 centimétert apadt és mert Erdélyből is a vízállás csökkenését jelentik, azt remélik, hogy a magyar szakaszon is bekövetkezik az apadás.

SCHÄFFER VOLT NÉMET KÉPVISELŐT

akinek neve a bockheimi okmányügyben sokat szerepelt, ma reggel a Frankfurt am Main melletti erdőben a vasuti sinen holtan találták.

Revolbergolyókkal megölték és holttes-tét a sinkre dobták.

Schäffer előbb nemzetiszocialista kép-viselő volt, de később a párt kizárta tag-jai sorából. Minden bizonnyal politikai bosszu áldozata.

BUDAPESTTŐL—LONDONIG

1800 kilométeres távon át stafétafutást rendez Lovas Antal, az MTK távfutó bu-jnoka. A tervek szerint az utirány Ausz-trián, Németországon és Hollandián ve-zetné át. Hollandiából hajó vinné át a résztvevőket a csatornán, majd onnan is-

mét futva mennének tovább Londonba. Az utra 10 futó, 10 kísérő és 10 tartalék, valamint két orvos menne el.

Naponta 10 órát futnának és a napi teljesítmény 200 kilométer lenne.

A staféta augusztus elején indul és an-nak utolsó futója maga Lovas Antal lesz, aki egy szimbolikus botot nyújt át Lon-donban azoknak az angol képviselőknek, akik a trianoni békeszerződés revíziójá-nak törvényjavaslatát aláírták.

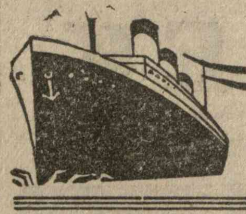
A LITVÁN REPÜLŐK

tragédiája tisztázódott. Kihadom közél-ben egy parasztagazda az éjszaka hallott valamilyen zuhanást, de olyan vihar volt, hogy nem ment ki a házából, hogy meg-állapítsa mi zuhant olyan nagyot. Reggel azután ugyanez a gazda megtalálta a földje határán a repülő holttesteit. A nagy viharban a gép — minden valószí-nűség szerint — nagyon alacsonyan re-pült, beleütközött egy nagy fa koronájá-ba és lezuhant.

A BERLINI DEUTSCHE ZEITUNGOT három hónapra betiltották. A betiltást maga Göring személyesen rendelte el. A betiltásnak az az oka, hogy a lap azt írta Balbo olasz légügyi miniszterrel kapcsola-tban, hogy a miniszter kikerestelkedett zsidó. Ezzel — mondja a betiltó rendelet indoklása — aláasta a közlemény azt a jó viszonyt, amely ma Németország és Olaszország között van és ezért három-havi betiltással kellett büntetni.

WILLY POST,

a legújabb földközi repülő ma délután 2 óra 21 perckor megérkezett Moszkvába. A katonai repülőtéren a moszkvai ható-ságok hivatalosan fogadták. A repülő kondíciója egyszerű és ezért úgy dön-tött, hogy még a mai nap folyamán to-vább indul kelet felé.

UNITED STATES LINES

Mindennemű felvilágosítást a

CSIKÁGÓI VILÁG-KIÁLLÍTÁSRA való utazásához

az összes romániai

WAGONS-LITS || COOK irodáktól kaphat.**Károly király és Mihály vajda Medgyesen**

Bukarest, július 18.

A medgyesi gázrobbanás, illetve a nyo-mában keletkezett hatalmas gázfáklya felkeltette az udvari körök érdeklődését is. Kiszivárgott hírek szerint Károly ki-rály maga is meg akarja tekinteni a gáz-tűzet, sőt magával viszi Mihály nagyvajdát is.

Természetesen az uralkodó kíséretében több udvari méltóság is lesz.

— Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a **Ferenc József** viz a máj és a végbél felé irányuló vértófulások-nál, valamint aranyérről és prostata-bajknál is áldásos hatást fejt ki. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben kapható.

A borévi bíró megóvta tekintélyét — hathónapi fogházat kapott

Torda, július 18.

Borév község egyik erdejét Rappaport szentmihályfalvai lakos bérelte. A bérlet 1933 április 15-én lejárt, de a volt bér-lő 18-án még mindig fáért küldötte em-bereit. Az erdőőrök elfogták Turdean Ni-colae szentmihályfalvai legényt és három társát és szekerestől bekisérték őket a borévi község házára. Itt Mihutzinu Joan községi bíró és a fuvarosok három óra hosszat vitatkoztak. Végül a vitából me-ges veszekedés lett, amelynek hevében a bíró egy karóval a fuvarosok felé sujtott. Az ütés, amely Turdean homlokán ta-lálta, a másik három fuvarost is megse-besítette, de csak könnyebben. Turdean sérülése sem látszott súlyosnak, azonban agypézés keletkezett, aminek következté-ben aztán három óra múlva meghalt.

A bírót a bíróság előtt Boerin János tordai és Giurgiu János kolozsvári ügy-védek védtek. A vádlott ugyanis aza-zal mentette magát, hogy bírói tekintélye megóvásáról volt szó és azért ingerült fel ugy, hogy a karót használja. A bíróság elfogadta a védők érvelését és hat hó-napra ítélte el Mihutzinu bírót, holott az üg-z 15 évet kért.

Ne kísérletezzon egészségével. Kérjen Ön is kimondottan eredeti „OLLA” GUM...?

„OLLA” GUM...?

óvszert, mely megóvja egészségét.

HIREK

NYARI SZERELEM

— Drágám, szeretlek, kívánsz tőlem valamit?

- Egy pohár jó sört, szívem.
- Nem tudsz valami szebbet kérni?
- De igen, két pohár jó sört.

— MIKLÓS HERCEG LONDONBAN. Londonból jelentik: Miklós herceg ma reggel Londonba érkezett. Megérkezése után másfélórás kihallgatáson fogadta György király. A londoni sajtó szerint Miklós Londonba azért utazott, hogy különleges megbízatásainak ott eleget tegyen.

— KOLOZSVARI HIREK. Tudósítók jelentik: Giurgiu János ügyvédől, aki Tordáról hazafelé tartott, ismeretlen tettes az autóbusszon elemelt ezer lejt. Az ügyvéd nagyon zokon vette ezt a zsebtolvajlást, mert, amint mondja, éppen őt kellett meglapni, aki egész életében szinte mindig tolvajokat és zsebmetszőket védett. — Calbagios Joan feleki lakos két társával megtámadta Stoica Emilian mérnök autóját. A falusiak teljesen összetörték az autó ablakait. — Fisch Ábrahám, 58 éves asszony kloroformos ammoniakkal megmérgezte magát. A mentők a belgyógyászati klinikára szállították. — Az 558 számú kolozsvári autóbusszt a Rákóczy-ut és a Vasvári Pál-utca sarkán összeütközött a 135 számú motorkerékpárral. A kerékpár tönkrement, az autó is megsérült, súlyosabb sebesülés azonban nem történt.

— ELÉNKÜLNEK A CSIKI FÜRDŐK Csikszeredáról jelentik: Az abnormálisan hideg és esős nyárelő után egyszerre beállt nagy hőség rengeteg idegen vendéget szerzett a csikmegyei fürdőhelyeknek. Ugy látszik, hogy a fürdőtulajdonosok az elvesztett szezon első felléért a másodikban szeretnek kárpótlást. A nagy meleg igen kíváncsú volt a fürdők részére, mert eddig minden jövedelem hiányára kellett elővárásolniuk a zeneszerzőket „megillétő” díjakat, a különböző és véget érni nem akaró adónemeket és más taxákat.

Megjavították a légi vitorlás magyar rekordot. Formanek Lajos vasárnap felrepült légi vitorlással és 36 kilométert tett meg 4 óra 3 perc alatt, ami magyar rekordnak számít. A Duna felett Formanek vihart kapott és már azt hitték, lezuhan. Teljesítménye annál is inkább jelentős, mert kedvezőtlen időben repült fel.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hiteltelen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R.-I.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

— **Gusti közoktatásügyi miniszter** Gyergyószentmiklóson. Tudósítók jelentik: Megirtuk, hogy Chircă Péter tanfelügyelő a csikmegyei tanító egyesület terhére harminc napos tanfolyamot rendezett az állami tanítóknak Gyergyószentmiklóson. A tanfolyam a hét elején fejeződik be, melyen részt fog venni Gusti közoktatásügyi miniszter is. A hatóságok már értesítették összes allantasait, hogy a közoktatásügyi miniszter hétfőn érkezik Gyergyószentmiklóra, ahol két-három napig időzik. Ünneplés keretek között bezárja a csikmegyei állami tanítók egyhónapos tanfolyamát.

— **NÉGYEZER HADI REPÜLŐGÉPE VAN FRANCIAORSZÁGNAK.** Abból az alkalomból, hogy tegnap, a francia nemzeti ünnepen tartott csapatszemlén ezuttal rendkívül nagy számban repülőgépek is szerepeltek, a Humanité megállapítja, hogy Franciaországnak van a világ legnagyobb légi flottája. A légügyi minisztérium költségvetése évi 3 milliárd frank és ebből az összegből állandóan újabb és újabb katonai repülőgépeket szereznek be. Már két évvel ezelőtt háromezer légi járműve volt a francia hadseregnek és azóta rengeteg új repülőgépet építettek, úgy, hogy a francia légi flotta egységeinek száma ma alighanem túlhaladja a négyezret.

ABLAK

Rendkívül érdekes cikket írt a News Chronicle-be Robert Bernays angol képviselő, aki most Németországban járt és meglátogatta a boroszlói koncentrációs tábor. — Kisérőm maga a boroszlói rendőrfőnök, a híres Heines volt — írja — az 1923-as Hüller-puccs hőse. Ő a legszigorúbb náci vezér. Külseje is félelmes. Hat láb magas és kézzel mérhető mértékű erővel rendelkezik. Két mérföldnyire a táborától van a koncentrációs tábor. Drótsövény őri a két hosszú barakot. Beléjük hamarosan elénk került az első fogoly. Karja fel volt kötve. Kérdéseire elmondta, hogy karja eltört. A rendőrfőnök nyomban közbeszólt: — Természetesen baleset történt — kérdezte, mire a fogoly némán bólintott. — Ezután megnéztük a foglyokat munka közben. Egy mocsaras területet kellett felásniuk, hogy uszodát építhessenek a helyére. Apró dombokon örök állnak készenlétben, puszkával a kezükben. Sűrűn előfordul, hogy szökni akaró foglyokat lelőnek. Heines kiáltott egyet és odajött egy idősebb ember, aki szívbattival dolgozott. Összecapta bokáját, szalutált és elmondta, hogy az élelem kielégítő. — Ez volt az egykori boroszlói polgármester — mondta Heines. Láttam a fegyverek között a volt boroszlói rendőrfőnököt is. — Mivel foglalkoznak esténként a foglyok? — kérdeztem. — A náci-ujságokat és Hitler „Meine Kampf” című könyvét olvassák. Rádió is van, hogy Hitler beszédeit hallgathassák — mondta Heines. Heines végül bevitt irodájába. Íróasztalán nagy virágcsokor és egy bekeretezett fénykép, amely őt jóképű fiatalembert ábrázol. Kérdéseire elmondta, hogy ez az őt beutaztató fiatal ember, akik tavaly agyonverték egy kommunistát. Halálra ítélték őket, de azután hamarosan amnesztiát kaptak és szabadlábra kerültek. Ennek az öt gyilkosnak a képe díszíti Szilészia rendőrfőnökének íróasztalát.

Botrány egy aradi vendéglőben

Arad, július 18.

Különös incidens színhelye volt vasárnap éjszaka a „Csüddögölő” nevű vendéglő, amely Arad külvárosában van s a késő éjjeli órákban állandó zűfoltáságnak örvend. A vendéglőt belvárosi társaságok is fel szokták keresni, amelyek rendszerint itt fejezik be a mulatozást.

A jelzett időben Mosoiu Viktor, az aradi textilgyár egyik ismert főtisztviselője is a vendéglőben mulatozott. A főtisztviselő, nyilván túladó hangulatában, késével az előtte levő borospohárra csapott, amely összetört. Az egyik elpattanó üvegszilánk homlokán megsebezte egy rendőrkormányos feleségét, aki férje társaságában a szomszédasztalnál üldögélt.

A komiszár — bár mindenki látta, hogy a baleset akaratlanul történt — a dühtől elvörösödve felugrott és elrohant.

Kispartatva négy marcona rendőrral tért vissza, majd a vendégcsere általános meglepetésre letartóztatta és bekísértette a főtisztviselőt.

Mosoiu egész éjszakán át a rendőrség foglya volt. Szabadlábra helyezése érdekében még az éjszaka folyamán intervenció történt s így hétfő délelőtt elbocsátották.

— **A MAGA JAVÁRA BEBIZTOSÍTOTTÁ HALDOKLÓ BARÁTNŐJÉT.** Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség letartóztatta Schmidt Katalint, aki haldokló barátnője nevében megvizsgáltatta magát a biztosító intézet orvosával s aztán ennek a bizonyítványnak az alapján 10 ezer lejre biztosította a temetkezési egylet barátnőjét. A halál rövidesen bekövetkezett, mire Schmidt Katalin a megbízottjával felvettette a 10 ezer lejt s elutazott. A csalásra a temetkezési egylet csak később jött rá. Nyomban feljelentést tett, amelynek alapján Schmidt Katalint letartóztatták.

— **Csak a parlamenti megnyitás után intézkednek a Csiki Magánjavak ügyéről.** Csikszeredáról jelentik: Köztudomású, hogy a genfi Népszövetség a Csiki Magánjavak elkobzott vagyona ügyében beadott panasz alapján elismerte a csiki székelyek jogát a vagyonokhoz. Egyben azonban fura határozatot hozott a székelyek kárára. A vagyon tulajdonjogának teljes elismerése mellett a hatalmas értéket képviselő vagyonoknak csak 23 százalékát ítélte vissza a jogos tulajdonosoknak. A határozat körül abban az időben nagy viták folytak. Mindenkit érdekelt a kérdés, kivéve a kormányt, mely a fülébotját sem mozgatta. Mind a mai napig egyetlen komoly lépést sem tett a jogtalanul elkobzott és a Népszövetség által

viisszaidított vagyonok birtokba adásának érdekében. Most aztán komoly forrásból értesülünk, hogy a kormány a Magánjavakkal szemben hozott jogérvényes határozatok hatályon kívül helyezése érdekében parlament őszi üléséig a törvényjavaslatot terjeszt, melynek megszavazása után végre újból birtokba jutnak a székelyek elkobzott vagyonuk 23 százalékának.

— **RENO, A VÁLÓPERESEK MEKKÁJA, FOKOZNI AKARJA JÖVEDELME.** New-yorkból jelentik: Renoba, Nevada válóperes Mekkájába özönlik a dollár. A válóperes üzlet kitünően jövedelmez, de úgy látszik, megint igaznak bizonyult az a közmondás, hogy „evés közben jön meg az étvágy”, legalább is erre enged következtetni az egyik renói válóperes főbíró, Emmett Walshnak a legújabb elvi nyilatkozata. A bíró egy bostoni bankár ügyében, aki válópereset adott be felesége ellen, elutasító határozatot hozott, azzal az indoklással, hogy az iratokból nem tűnik ki, hogy a bankár hat héten túlmenőleg is nevadai lakos akar maradni. A határozat óriási meglepetést keltett, mert eddig pusztán hatheti tartózkodásnak a kimutatása elegendő volt ahhoz, hogy a válópereseket renói polgároknak tekintsék és ilyenformán ügyükben a renói bíróság jogerős ítéletet hozzon. És mivel lehet bizonyítani, hogy valaki állandó renói lakos akar maradni? Azzal, hogy Renóban házat vásárol magának. A bíró nyilván az ingatlanforgalmi ügynökök üzletét akarta fellendíteni, de majd csak a közeljövő fogja eldönteni, hogy az új trükk beválik-e vagy pedig a bíró túllött a célon és elvi határozatával más, konkurens városok felé tereli a válóperesek áradatát.

— **Csikszeredán is jól látszott a medgyesi szondatűz.** Csikszeredáról jelentik: Igen jellemző a medgyesi szondatűz méreteire, hogy a hatalmas távolságra fekvő Csikszeredában is riadalmat keltett. A tűz éjjeli egészen jól látszott. A lakosság azt hitte, hogy Zetellaka, vagy valamelyik Udvarhelymegyei székely község ég.

— **SZÜLÉS UTÁN MEGÖLTÉ GYERMEKÉT.** Tudósítók jelentik: Kis Borbála, gyergyóalfalui illetőségű cselédleány a marosvásárhelyi szülészeti klinikán lánygyermeknek adott életet. A leányanya szülés után csecsemőjét az ágy párnái közé fullasztotta. A rendőrség letartóztatta a meggyéztet teremtést, akit felépüléséig a kórházi ágy mellett is rendőr őriz.

Árulja el fehér fogainak titkát

Önnök is lehet ragyogó fehér fog-sora! Elég, ha egy centiméter hosszúságú KOLYNOS fogkrémet tesz a száraz fogkefére, kétszer naponta és márról-holnapra fogja észlelni a nagy különbséget.

Kolynos eltünteti a csunya sárga le-rakódásokat és fogkövet, amelyek előidézik a fogak romlását és a fog-hus betegedéseit. A közönséges szá-j-ápolás nem tudja ezt az eredményt elérni.

A leggazdaságosabb — egy centiméter elegendő.

KOLYNOS

a fertőtlenítő
FOGKRÉM!

— **TITOKZATOS LÖPŐR ÉS HAJÓFAR-ALAKU GÖLYŐ.** Londonból jelentik: A bislei angol nemzeti lövészversenyen került először nagyobbarányu gyakorlati kipróbálásra az új angol gyalogsági löpő A löpőnyez új titkos összetételű löpőrt és úgynevezett „hajófar-alaku” gölyőt használnak, melynek körvonalai a levegő ellenállását minimumra csökkentik. Az új löpőny 5000 méter távolságra visz (a mai löpőnyek 3500 méterre) s azonkívül nagyobb átütő erőt, repülési gyorsaságot és célzási biztonságot tesz lehetővé. A hadvezetőség a löpőnyt végleges elfogadása előtt még tovább akarja fejleszteni.

— **A barna Bayreuth.** Bayreuth valami-kor — nem is olyan régen, még egy évvel ezelőtt is — zárandokló helye volt nemcsak a németeknek, hanem mindenkinek, aki a zenekultúrát szereti. Évről-évre a világ legkiválóbb művészei szerepeltek az itt megrendezett zeneünnepélyeken s a világ minden tájáról odautaztak a zenerajongók és a kultúra ünnepévé avatták a bayreuthi ünnepségeket. A horogkészt barna árnyéka azonban ráfélt Bayreuth fényére is. Azok, akik az igazi kultúrát szeretik, messze elkerülik most a náci birodalmát. Toscanini lemondott az innapi játékok vezényletéről és azok, akik más években anyagi áldozatok árán is Bayreuthba mentek, most mind elmaradtak. Wagner Richard halálának 50. évfordulója az idén Bayreuthban a náci háziünnepsége maradt, amire közönséget csak úgy tudnak szerezni, hogy a birodalmi propagandaügyi minisztérium 3500 jegyet vásárolt és ingyen osztotta szét. Ezeknek a szabadjegyeknek a tulajdonosai még vasúti szabadjegyet és ingyen ellátást is kapnak Bayreuthban. Így kell fogdosni az embereket ma a bayreuthi ünnepségekre és kérdés, hogy ennyi kedvezmény ellenére is legalább számszerű sikerét biztosítani tudják-e a zeneünnepségnek. Ha már az erkölcsi siker elveszett.

— **LEZUHANT EGY LITVÁN REPÜLŐGÉP.** Berlinből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség játszódott le a németországi Soldin közelében, ahol egy litvániai repülőgép lezuhant és porrá zúzódott. Gíneras pilóta és Dariusz nevű kísérője holttesteit megtalálták a roncsok alatt, ahol egyidejűleg olyan feljegyzésekre bukkantak, amely szerint a szerencsétlenül járt gépnek egy Victor Josgezitos nevű utasa is volt. A német hatóságok most táviratilag érdeklődtek meg az illetékes litvániai hatóságoktól, hogy a lezuhant gép hány utassal indult?

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT SÓ
VICHY-ETAT PASZTILLÁK
VICHY-ETAT TABLETTÁK

Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére.

2-3 pasztilla étkezés után megkönyíti az emésztést.

Az emésztés elősegítésére szolgáló szikvíz otthoni elkészítésére.

Övakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada Câmpineanu 20.

SPORT-ÉLET

Pelle

Székelyudvarhely, július 18.

Érdekes, hogy a népszerűség emelkedésével miként kopnak le az illető személy, társaság, akció vagy tárgy neve mellől a körülményeket, a rangot, az értéket a meghatározó, tudomásul adó szavak, mint feleslegesek. Itt van például Pelle. Mikor megelőzt egy évvel feltornászta magát a világhírű, akkor még „Pelle István” magánvilágbajnokságot szerzett... stb. stb. Egy év alatt ez a rövid cím, a köztudatban kinőtte magát erre az öt betűre, hogy Pelle. Csak így, egyszerűen, hogy Pelle, mert már hozzátartozik az általános műveltséghez, a társadalmi jártassághoz, a bizonyos dolgok iránt való kötelező érdeklődéshez, hogy mikor a szót hallom, akkor már ne is tessék folytatni, legyintek: nekem tetszik magyarul? Mint teszem azt „Fradi”, vagy távolabbiak: cianozni, Napoleon, esetleg Sekszipir.

Szóval Pelle szombalon este Székelyudvarhelyen tornászott.

★

Tornászott?

Ez talán rossz is így. Nem fedi azt a fogalmat, amit Pelle produkált. Megszoktuk, hogy „tornászni” az, hogy egy elzánt ur felmászott valamelyik „szerre” és mikor végre szerencsésen földet ért, mindenki megkönnyebbülten felsóhajtott.

Pelle nem tornászott, hanem a nyújtó bravuros könnyedséggel megoldott egy bonyolult egyenletet, korlátlan a magdu-laszavala magával ragadta a közönséget és a lovon a plasztika és az erő élő szobra volt.

És mikor végetért a mutatóvány, a közönség felsóhajtott. Szomorúan. Hogy: márk?

Inkább kicsi ember, izmos, de „nem néz ki belőle”. Egy hölgy szerint fessék a lábait. Mikor a gyűrűhintát kipróbálta, csak úgy gummiköpenyben felment kézállásba. Egy ur mellettem felsóhajtott:

— Ha én ezt meg tudnám csinálni, egy perfekt tornász-dresszben!

És pocakjára szomorúan rátette kezét.

★

Üdözlöbészédek voltak, virágcsokrok, ajándék és ami a fontos, közönség. Körülbelül akkora, mint egy másodosztályú döntőn.

(t. s.)

GYENGÉN USZOTT BOCHENSZKY BUDAPESTEN.

Budapest, július 18.

A vasárnap megrendezett uszóversenyeken a lengyel bajnok meglepetésszerűen gyengén szerepelt. Sem 100, sem 200 méteren nem győzött a jóformában levő magyarok ellen. Részletes eredmények a következők voltak:

- 100 m.: 1. Székely 1,01,4 perc.
2. Mészöly 1,01,8 perc.
3. Bochenszky 1,02,4 perc.
200 m.: 1. Székely 2,22,6 perc.
2. Bochenszky 2,24,2 perc.

Társasutazás SVÁJCBA!

1933 augusztus 4-től 30-áig.

A „Bukarester Tageblatt” kiadó hivatala augusztus hónapban olcsó társasutazást rendez Svájcba, a következő utiránnyal: **Belgrád—Milánó—Simplon—Zermatt** (Matterhorn)—**Genf—Lausanne—Bern—Berner—Oberland** (Jungfrau stb.)—**Luzern** (Vierwaldstätti tó)—**Andermatt—Chur—Silvaplana—St. Moritz—Landeck—Innsbruck—Bécs** és vissza. Az utat a résztvevők vonaton, póstautón és gőzhajón teszik meg. Felvilágosításokkal és prospektusokkal szolgál a „Bukarester Tageblatt” kiadóhivatala, Bukarest II., Str. Sft. Ionica 10.

Ripensia a nemzeti bajnokcsapatunk

Ripensia—U 0:0

Kolozsvár, július 18.

Háromezer néző előtt folyt le Kolozsváron a Nemzeti bajnokságok döntője, amelynek eredményeképpen a temesvári Ripensia került ki győztesként. A multheti két gólkülönbsé-

get nem tudta behozni az Universitatea. Al-
talában nem mutattak a csapatok olyan játé-
teket, mint Temesváron. Idegesen játszottak,
helyzeteket kiaknázatlanul hagytak és ered-
ménytelen volt csatásoruk.

Szépen szerepelt az Elektromos Bukarestben

BUKAREST:

Szombat:

Elektromos—Unirea Tricolor 5:5 (2:2).

Már 5:2-re vezetett a budapesti csapat, amikor egy hajrában három gólt rugott egymás-
után az Unirea Tricolor. Nagyon tetszett az idegen csapat játéka.

Vasárnap:

Elektromos—Venus 4:3 (2:1).

A budapestiek második fővárosi szereplése is kifogástalan volt. A szép játékot csak a

szokatlan meleg zavarta. Az 5-ik percben Văl-
cov vezetéshez juttatta csapatát. A 20-ik
percben Buzási egyenlített, majd a 30-ik percben
az Elektromos jut vezetéshez, Tóth révén. A
második félidő 5-ik percében Buzási, a 30-ik
percben Petrovics, aki egyébként a mezőny
legjobb embere volt, emelik az eredményt 4:1-
re.

A Venus kezd durvulni. A közönség tüntet
a román csapat ellen. A 33-ik percben Văl-
cov kornerből gólt fejel, ugyancsak ő a 38-ik
percben beállítja a végeredményt.

Belföldi labdarugóeredmények

Székelyudvarhely:

ACFR—UMTE 8:0 (4:0).

A brassói csapat remek csatársora újabb
nagyarányu győzelmet aratott az udvar-
helyi munkáscsapat ellen.

Medgyes:

Attila (Miskolc)—M-11 7:3 (3:2). Bi-
ró Sipos.

A miskolci együttes gyönyörű játékot
produkált. Rekordközönség előtt könnyen
győzött az M-11 ellen.

TEMESVÁR:

Juventus—TMTE 5:4 (1:1).

Biró: Nagy.

Selejtező mérkőzés, amely két nem meg-
adott gól miatt botrányba fulladt. Sorozatos
tüntetések mellett fejezték be a mérkőzést.
Jövő héten Bukarestben találkozik a két csa-
pat.

NAGYBÁNYA:

Tricolor—Soimii (Szeben) 2:2 (1:1).

Ujra eldöntetlenül végződött a selejtező. A
harmadik mérkőzés semleges pályán lesz
megtartva.

Ploiesti—Bukarest 7:2 (1:2).

Városközi mérkőzés, melynek eredménye
óriási meglepetés. A második félidőben a
ploiestiek önmagukat multák felül gyönyörű
játékkal.

Nagyvárad:

Kinizsi—NAC 1:0 (1:0).

Másik óriási meglepetés. A nagyvárad-
csapat saját otthonában kapott ki az új
nemzeti bajnoksági csapattól. A gólt Glas
fejelte. Ezen a héten a NAC-nak ez már
a második veresége.

Nagybánya:

Phönix—BocsKay 3:2.

Az utóbbi időben nagyon fellendült a
bányai csapat meglepetésszerű vereséget
mért a debreceni csapatra.

Szeben:

Soimii—MSE (Marosvásárhely) 6:3
(3:0).

Könnyen győzött a szebeni csapat.

Szatmár:

Crisana—Olympia 2:2.

Szép eredményt ért el az Olympia a
nemzeti bajnokságban résztvevő Crisana
ellen.

Arad:

AM... (0:0).

szeroppant a má-

4. Mureş 3:1 (2:0)

Könnyen győzött a miskolci csapat
Mátéfy (2) és Simonyi góljaival. A Mu-
res gólja öngólból esett, Bán hátvéd hi-
bájából. Kedden az Attila Kolozsváron
az Universitatea ellen játszik.

Szilágysomlyó:

CFR (Nagyvárad)—Magura 6:3 (4:4).

Az első hét percben három góllal vezet
a Magura, mire a váradiaik durva játéka-
ba kezdenek. A bíró háromszor otthagya
a pályát. A második félidőben Câmpianu
jobbhallot hátbarugták, akit veseszaka-
dássa! azonnal váradra szállítottak.

Déva:

Hakoah (Bécs) Corpin (Déva) 7:1
(3:0). Bíró Diósy. Fölényesen győzött a
bécsi csapat.

BRASSÓ

Szombat:

ACFR Marina Danubiana (Galac) 9:1

(4:0). Bíró: Tibád.

Vasárnap:

Marina Danubiana Astra 3:2 (1:0) Bi-
ró Lungu.

Szombati előmérkőzés:

Ivria—Suburbu 1:0 (0:0) Bró: Zer-
bes.

Vasárnapi mérkőzések:

Olympia—Gloria 4:2 (2:2).

Brasovia ifj.—Suburbu ifj. 6:3 (2:2)

Romca (Barót) CSK (Cukorgyár) 2:2
(1:0). Góllövők: Albert és Szabó, illetve
Nurigheanu.

Vultur—Sparta 3:2 (1:2) Bíró: Molnár.

A gólokat a Vulturiból Árpád, Halassy
és Zoy, a Spártából Sebestyén és Shma-
zenka rugták.

Sparta (komb.)—Vultur (komb.) 2:0.

Austria és Ambrosiana a középeurópai kupa döntőjében

TORINO:

Juventus—Austria 1:1 (1:0).

Az olasz bajnokcsapat saját otthonában
sem tudta legyőzni a kiváló osztrák csa-
patot. A három gólarányu Austria-győzelemmel
kiesett a Juventus is a középeurópai kupá-
ból.

Ambrosiana—Sparta 2:2 (2:1).

Itt is eldöntetlen volt az eredmény, de a
másik olasz csapat multheti győzelme alap-
ján bejutott a döntőbe.

Egyéb labdarugóeredmények:

Nemzeti (Budapest)—SK Skoplje 4:0
(2:0).

Góllövők: Bihámy (2), Vadas és Sze-
csey.

Eger (Magyarország):

MESE—KAC (Kolozsvár) 2:1 (1:0). Bi-
ró Zeltner. Góllövők: Sztojka (2), illetve
Horváth tizenegyesből.

Törekvés—Előre 2:1 (0:0).

Vége a harmadik mérkőzés eredményt
hozott. A Törekvés nehéz küzdelem után
legyőzte riválisát az amatőrök döntő-
jében.

Stockholm:

Svédország—Finnország 2:0 (0:0)
14.000 néző.

Saar: Satec—WSC (Bécs) 2:1 (1:1).

Borás: Admira—Elfsborg 6:2 (2:2).

Norrköping: Kaneralerna—FC Wien
6:2 (3:0).

Két magyar győzelem Amszterdamban

Amszterdam, július 18.

15.000 főnyi közönség előtt zajlott le az
amszterdami stadionban a nemzetközi atle-
tikai verseny, melyen 1500 méteren Szabó
győzött 4:04,2 idővel és magasugrásban Bó-
dosy 190 cm.

Budapesti atlétikai eredmények

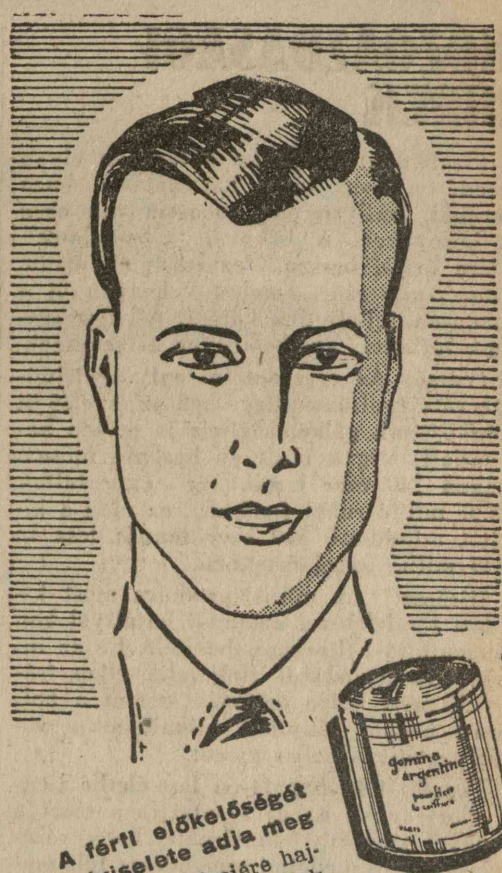
Vasárnap délután rendezték meg Budapes-
ten az atlétikai versenyeket.

Eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Gerő (MTK) 10,6 mp.

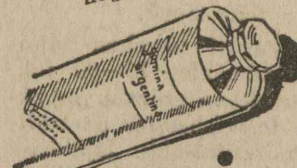
Táugrás: 1. Koltai (BBTE) 730 cm.

Diszkosz: 1. Donogán 53,5 m.

A férfi előkelőségét
hajviselete adja meg
A modern férfi külsejére haj-
viselete jellemző. Sportférfiak,
valamint a dolgozók tömegét

egyaránt
„GOMINA ARGENTINE”-t
kérnek, mintán ez tökéletes és elegán-
san lesimítja a haját. Nem engedi a port
sán lesimítja a haját. A modern élet
lerakódni, fényessé teszi a haját, anélkül,
hogy azt beszírozná. A modern élet
üteméhez alkalmaz-
kodva, használj
mindenképpen.

Gomina
argentine

800 m. sík: Ignác (BBTE) 2:1,2.

Gerelyvetés: Takács 6:56,52.

Hármasugrás: Dungi (MAC) 14,39 m.

5000 m.: Kehes (Vasas) 15:45,8.

4x100 m. staféta: 1. MTK 45:6, 2. MAC 44
3. BBTE 44:2.

Érdekes teniszbajnok- sági eredmények

Arad, július 18.

Vasárnap rendezte meg az AKTE idei ke-
rületi teniszversenyét, melynek eredmé-
nyei a következők voltak:

Férfi egyes: I. oszt. 1. Ecker (Temes-
vár.)

Női egyes: I. oszt. 1. Somogyi Klár
(AKTE.)

Férfi egyes: II. oszt. 1. Dr. Crasui
(AKTE.)

Férfi páros: I. oszt. 1. Wechsler Pa-
taky (AKTE.)

Vegyes páros: I. oszt. 1. Somogyi-
Wechsler (AKTE.)

Anglia—Ausztrália 3:2.

Az 1933. évi Davis Cup óvilági döntője be-
fejeződött. A győztes angol csapat a zónaközi
döntőt Amerika ellen július 22, 22 és 23-án
játssza le Párisban.

★

Nagyvárad—Debrecen városközi teniszmér-
kőzés eredménye 10:1 (budapesti jelentés se-
rint). Egy másik bukaresti jelentés 5:0 ered-
ményt jelez a váradiaik javára.

„SIGI”
Prezervatív
megbízható.
Kapható:
gyógyszor-
tárakban és
drogériákban

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Szabadka) Szabadka határában olyan csodásan szép, erős, nagykalászu buza termett, amilyen még sohasem volt ezen a környéken. A békóvi „csodabúza” szára óriási hosszú, ezüstösféhér színű, erős, izmos szár, amelynek hegyén ül a csodásan fejlett dus kalász. A buzacsomók fejlettek, acélkemények és szárazak.

(Varsó) Az oroszországi súlyos élelmiszerhiánnyal összefüggésben az év első öt hónapjának gabonakivitele is erősen hanyatlott. Míg a múlt év hasonló időszakában 749 ezer t gabonát exportáltak 25,97 millió rubel értékben, az idén a kivitel mindössze 349 ezer tonnát tesz ki 9,45 millió rubel értékben.

(Brüsszel) A minisztertanács most kiadott rendeletével azonnali hatállyal konfigmentálta a burgonyakivitelét. Ez az intézkedés leginkább Hollandia ellen irányul, mert belga felfogás szerint a holland burgonyakivitelét prémiumok vesélyeztetik a belga piacot.

(Varsó) Október 11-én lép életbe Lengyelországban az új vámtarifa, ezért a lengyel kormány elhatározta, hogy vaia-mennyi kereskedelmi szerződését felmondja. A felmondás eddig már több állammal szemben megtörtént.

VETÉSHÉLYZET VILÁGSZERTE

Romániában az elmúlt héten nagy esőzések voltak. Az őszi vetések, amelyek most vannak erőben, igen sokat szenvedtek az esőzésektől. A mostani időjárás viszont nagyon kedvező a tavasziaknak, különösen pedig a tengerinek.

Kanadában a nyugati részekben záporok voltak, a hőmérséklet 75–90 fok. A Prárie-tartományokban szörványos záporok vannak. A termésbecslés az eddigiéknél is pesszimistikusabb. Ujabb ismét az időjárás és rovarok okozta károkról panaszkodnak. A vetések állása mégis elég jó és a termést a múltévinél 80 százalékkalra becsülik. Az ország középső tartományjaiban a szárazságot kiadós esők szakították félbe, amelyek azonban már elkéstek, hogy jóvátegyék a korábban elszenvedett károkat, egyedül csak a kapásoknak és a legelőknél használtak.

Az Egyesült-Államokban a jótékony esők ellenére az őszi buza továbbra is romlott az utolsó héten. Kalásza apró, szalmája rövid és gyenge, úgy, hogy a gazdák sokhelyütt takarmánynak kaszálták le. A földművelésügyi minisztérium hivatalos becslése szerint a termés kilátások a következők:

Őszi búzából július 1-én 57,8 százalék a június 1-i 64, a múlt évi 64,7, a két év előtti 82,3 és a legutóbbi tíz év átlagos 74,4 százaléka szemben. Mennyiségileg 536 millió bushelt várnak az egy hónap előtti 541, a múlt évi 432 és az utolsó öt év 601 millió átlagával szemben.

Tavaszi búzából 160 millió bushelt várnak a múlt évi 265 millió és az utolsó öt év 241 millió átlagával szemben.

Tengerit 70,2 százalékot várnak a tavalyi 84,9 és az utolsó tíz év 79,5 százaléka szemben. Mennyiségileg 2,384 millió bushelre számítanak a múlt évi 2,908 millió és az utolsó öt év 2,577 átlagával szemben.

A zab 49,3 százalékot ígér az egy hónap előtti 78,7, a múlt évi 78,1 és az utolsó tíz év átlagos 79,9 százaléka szemben. Mennyiségileg csak 699 millió bushelre számítanak a múlt évi 1,242 millió és az utolsó öt év 1,238 millió bushel átlagával szemben.

Dăncilă autóbuszok menetrendje

TURDA:		CLUJ:	
Indul Tordáról	6.30	Indul Clujról	6.
"	8.30	"	8.-
"	10.-	"	10.-
"	2 d.u.	"	12.-
"	4 "	"	14.u.
"	7.30	"	5.-
"		"	7.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Az árpa becslése 53,2 százalék a múlt évi 81,7 százalékkal szemben. A termést 170 millió bushelre becsülik a múlt évi utolsó öt év 1238 millió bushel átlagával szemben.

Őszi rozs 52,9 százalékos a múlt évi 82,2 százalékkal szemben. Mennyiségileg 25,3 millió bushel a múlt évi 39,8 millió bushel szemben.

Oroszországban a déli részekben folvik a rozs és az árpa aratása, a buzi aratását pedig az alsó Volga-vidékén még e héten megkezdik. A rozs nagyon jó termést ígér. Az idő meglehetősen esős, pedig száraz időre volna szükség különösen azokon a vidékeken, ahol az aratás már megkezdődött.

Lengyelországban az utolsó hivatalos becslés szerint az őszi buza és a rozs közepesen felül ígérkezik. Nagy esők voltak az utóbbi időben és a vetések sokhelyütt megdőltek.

Norvégiában a szárazság tovább tart és felbecsülhetetlen károkat okoz a gabonában. A kormány már intézkedéseket tervez a károsult gazdák megsegítésére.

Angliában a vetések érése igen előrehaladt és a zabot a jövő héten, a búzát

pedig egy héttel később aratni kezdik. A termés kilátások különösen minőségileg kitünőek.

Olaszországban félhivatalos becslés szerint az idei búzatermés körülbelül a tavalyival lesz egyenlő, esetleg valamivel kevesebb. Minőségileg viszont kiválónak mondható.

Spanyolországban a búzából közepes termést várnak kerek 34 millió mázsával. A legtöbb helyen az aratás mintegy két héttel később. Az árpa kilátásai jók.

Északafrikában az aratás jól halad. Az első cséplési eredmények igen különbözők, de mindenütt nagy károk mutatkoznak. A marokkói árpa elég jónak mutatkozik és mintegy 2 millió mázsás kiviteli felesleget várnak belőle.

Jugoszláviában a gabona nagyszerűen érke és elsőrangú kilátásokkal bíztat. A legutolsó becslések szerint 16–22 millió mázsa között számítanak a múltévi 13,4 millió mázsával szemben.

Argentínában az utolsó hét alacsony hőmérséklete után az idő ismét melegebbé és párásra fordult. Az idei tengeri kilátásai igen kedvezőtlenek és a minőség is rosszabb mutatkozik.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitömők, vízmentes ponyvák és ponyvavázon. Jul. Teutsch műszaki áruktár, Brassó, Str. Regele Carol 57. 12057

Eladó használt, de jókarban levő Clayton-Schutlewoort 8 HP lokomobil és Hoffer-Schranz cséplőgarnitúra. Felvilágosítást ad dr. Apáthy Gyula ügyvéd, Köhalom. 12141

Megvételre keresünk használt SZURÓPREST (lehetőleg Dehne gyártmányt). Ajánlatokat Herczeg gyár, Cluj címre küldendők. 12083

Megyeszékhely. főtéren jól bevezetett fűszer- és vegyeskereskedés berendezés és áruval együtt eladó. Cím 12126 szám alatt a kaidóban.

Selyemharisnya, legfinomabb kivitelben legolcsóbban Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. (udvarban). 12025

Eladó egy Háromszékmegyében levő, alig használt MÁV 4-es gőzgarnitúra. Érdeklődni: Industria-Economia Kereskedelmi és Ipari Rt. Timişoara, Brătianu 3. 12154

Lakás

NYARALÓNAK két szobás modern LAKÁS, konyhával, azonnalra KIADÓ. Brassó, Katalin-utca 16., földszint. 12146

NYARALÓNAK két szobás, fürdőszobás LAKÁS, konyhával és egy különbejáratu szoba terasszal (férfi részére) kitűnő levegőjű helyen azonnalra olcsón KIADÓ. Brassó, Hátsókőbánya 59. 12146

Különbejáratu butorizott szobát keresek fürdőszobával. Ajánlatokat „Központ” jellegére a brassói kiadóba. 12152

Állást nyer

Keresek németül, románul, perfekt beszélő, diplomás övönőt. Ajánlatokat fiókiadóba, Târgu-Mureş. 12092

Vegyes

Kézpénz óvadékkal rendelkező fűszerkereskedő és vendéglős házaspár keres a szakmában üzletet, elszámolásra (lehetőleg megyeszékhelyen). Ajánlatokat a kaidóba kérjük „Bánáti” jellegére. 12128

Tanítás! Számtantanár számtantantást vállal, bármilyen középiskolai osztály anyagából. Tanít román és német nyelven. Tandíj havi 300 lej. Cím: Str. Sft. Ioan 17., Köpfénél. 12156

Házasság

HAZASSÁGOT diszkrétan közvetít „Floribus” bejegyzett ügynökség, Arad, Marasesti 59. 12153

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötvé 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

ÁTHELYEZTÜK

női- és férfi készruha, valamint szabászati osztályunkat a

KAPU-U. 51 sz. a.

KORONA SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

Kérjük, látogasson meg új helyiségünkben is. — Modelljeink legutolsó divatúak, áraink alacsonyak, kiszolgálásunk és munkánk megbízható, szolid.

N.V. & O. WESTEMEAN

TELEFON: 7-10 A Központi Hírelroda és a B. Z. tagja.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.